

موسیقی بی‌دنگ

دهزگای چاپ و بلاوکردنه‌وهی

زنجیره‌ی پۆشنبیری

*

خاوه‌نی ئیمتیاز: شه‌وکه‌ت شیخ یه‌زدین

سه‌رنووسه‌ر: به‌درا‌ن شه‌مه‌د حه‌بیب

ناوونیشان: ده‌زگای چاپ و بلاوکردنه‌وهی ئاراس، شه‌قامی گولان، هه‌ولێر

موسيقای بی‌دهنگ

شانونامه

نووسینی:

لاش نورین

پیشهکی و پهراویز بو نووسین و وهرگیرانی له سویدییه وه:

دانا رهئووف

سەرپەرشتیاری زنجیرەى شانۆى بیانی

دانا رەئووف

ناوی کتیب: مۆسیقای بى دەنگ - شانۆنامە

نووسینی: لاش نۆرین

پیشەکی و پەراویز بۆ نووسین و وەرگێرانی لە سویدییهوه: دانا رەئووف

بلاوکراوهى ئاراس - ژماره: ۵۶۴

دەرھێنانی هونەری ناوهوه: سەنگەر عەبدولقادر

دەرھێنانی بەرگ: حەمید رەزا ئازمووده

پیت لیدان: سەھەند سەرتیب

هەلەگری: فەرھاد ئەكبەرى + حامد مورادی

سەرپەرشتی چاپ: ئاورپەحمانى حاجى مەحموود

چاپى يەكەم، هەولێر - ۲۰۰۷

لە کتیبخانەى گشتی هەولێر ژماره (۴۴۶) ی سالی ۲۰۰۷ ی دراوهتی»

هیچ گرووپ و کەسێک بەبى رەزامەندی وەرگێر

بۆى نییه ئەم شانۆنامەیه بخاتە سەر شانۆ.

لاش نۆرىن و ھەرەسھىننى خىزان و بىنەما كۆمەلە تىيەكان

شانۆى سوئدى داب و نەرىتىكى دىرىنى لە بواری شانۆ و پىھەسى شانۆيىدا ھەيە. بۇ نمونە، ئاگوست سترىندبېرى (۱۸۴۹-۱۹۱۲) كارىگەرىيەكى بەرفراوانى نەك تەنھا بەسەر شانۆى سوئدىيەو، بەلكو بەسەر تىكرای شانۆى جىھانىيەو ھەيە و زۆرىيە نووسەرە شانۆيىيە گەرەكانى دىياش لە ژىر ئەو كارىگەرىيەدا نووسىويانە.

لاش نۆرىن كە لە سالى ۱۹۴۴دا لە سوئد لە دايك بوو، يەككە لە گرىنگرىن نووسەرە شانۆيىيەكانى ئەمپرو و دادەنرىت بەبەردەوامىيەكى بەھىزى سترىندبېرى و ھەرەك ئەويش سنوورەكانى ولاتى سوئدى بېرپو و ناوبانگىكى نۆنەتەوھىي و جىھانى بەدەست ھىناو.

ھىچ نووسەرىك لە سوئد ھىندەى لاش نۆرىن، بەشىوھەكى سەراپاگىر و لەسەر ھەموو ئاستەكان ئاويزان و تىكەلاوى وىژدان و ھەستى كۆمەلگا و چىنە جىاوازەكانى خەلكى ئەم ولاتە نەبوو. ئەم نووسەرە لە كۆھەستى جەماوەر و نائاگاياندا رەنگى داووتەو و بوونىكى بەردەوامى ھەيە؛ رۆژانە خەلكى سەبارەت بەگرفتەكانى خىزان، پەيوەندى ژن و مېردايەتى، بەپىكەننەو دەلېن ئەمە نۆرىنە، يان دەلېى شانۆنامەكانى لاش نۆرىنە. لە ھەمان كاتدا ھەموو كەسىك لە سوئد دەزانى كە ناوى لاش نۆرىن وابەستەى رەشېبىنى، دلەراوكى، دوودلى، كىشەى خىزان، گرفتى بوون، ئازارەكانى تاكە كەس و مەرگە.

ئەم نووسەرە بەرھەمى يەكجار زۆرە و سالانە پىھەسەكانى لەسەر زۆرىيە شانۆكانى ھەموو شار و شارۆچكەكانى سەرانسەرى سوئدا پىشكەش دەكرىن. ئەمە جگە لەوھى كە بەرھەمەكانى ھەرگىردا ونەتە سەر

زۆربەى زمانە زىندوۋەكانى جىهان و شانۋنامەكانى لەسەر شانۆ
گرنگەكانى ئەلمانىا، فەرەنسا، نەروىژ، دانمارك، ھۆلاندى، پروسىا و
زۆربەى ولاتانى تىرى ئەوروپا نەمايش دەكرىن.

لاش نۆرىن ھەرچەندە فرە بەرھەمە و ھەمىشە شاكارى تازە و نوئ
پېشكەش دەكات، بەلام بەھىچ شۆۋەيەك خۆى دووبارە ناكاتەو، بەردەوام
گۆرپانكارى لە زمان و شۆۋاز و ناوھەرپۇكدا دەكات، بۆ نمونە بەردەوام
بەدوای فۆرمىكى نوئ و جىاوازى چەمكەكانى زماندا دەگەپىت، شۆۋاز و
فۆرمى ھەمەجۆرە دەخولقېنى. زمان ئامرازىكى گرنگى كەرەسەكانى ئەم
نوو سەرھىە و ھەستايەكى بەتواناى داھىنانى وشە و دىالوگىكى قوولپى
ساكارى شانۆپىيە. دارشتنى دىالوگى نۆوان كارەكتەرەكانى، يەككە لە
پېكھاتە گەوھەرىيەكانى شۆۋازە دراماتىكىيەكەى.

نائومپىدى، دلەراۋكە، خەمۆكى، سەرلېشۆۋان، بەختيارى و نەخۆشى
دەروونى پېكھاتەيەكى گرنگى بەشېكى زۆرى كەسايەتپىيەكانىيەتى،
دىالوگەكانى پاشبەندى بارە دەروونىيەكان، يادەوهرى و گەرپانەوھىەكى
بەسۆزە بۆ مندالى، بۆ ھەرزەكارى و بۆ يادەوھرىيەكان. كەسايەتپىيەكان
ھەرەك ئەوھ وايە كە لە ژورە داخراوھكاندا گىريان خواردېپىت و تواناى
ھەناسە ھەلمژىن و چوونە دەروھىان نەبېت.

ئەوھى زياتر رېگا لەم كارەكتەرەنەش دەگرىت، گرېگەلى دەروونى و
ھەستگەلى بەھىزى ھەلچوونىيەنە، دەروونى شۆۋا و يادەوھرى تالپانە،
ھەندى جار ئەم رووبەرووبوونەوانەش، ۋەك بوركانىكى خەفەكراو،
بەشۆۋەيەكى چاۋەرۋان نەكراو و توندوتىژ دەتەقېتەوھ. ئەم كارەكتەرەنە
بەھەموو شۆۋەيەك لە ھەولى ئەوھدان بچنە دنيايەكى ترەوھ، لە
رابدوويان رابكەن، بەلام ھەرگىز بەو ئاۋاتە ناگەن و ھەرەك
كارەكتەرەكانى تراژىدىيەكى گرېكى ناتوانن لە چارەنووسى خۆيان ھەلبېن.

ئەھۋى كە زياتر رېگاشيان لى دەگرى، جگە لە بارودۇخى ئالۆزى دەروونيان، يادەۋەرىيەكانى پۇژانى مندالى، ھەستەۋەرى، نىگەرانى، ھەستكردن بەگوناھ پاشگەزبونەۋە، نائومىدى، كارەسات و ھەلە گەۋرە و بەردەۋامەكانى دايك و باوكن.

لاش نۆرېن دەيەۋى بېنەران خۇيان لە كەسايەتییەكانىدا بناسنەۋە، خۇيان لە كارەكتەرەكانىدا بدۆزنەۋە و پووبەپوۋى حەقىقەتى ژيانى خۇيان بېنەۋە.

شيعر و سەرەتايەكى شەرمەن

بەر لە چل و پېنج سأل (لاش نۆرین) يکی شانزە سألې شەرمەن، لە ويستگەي شەمەندەفەري ستۆكھۆلم دادەبەزى. ئەم گەنجە لە باكوورى سویدەو دەى و برپارى داوہ بېتە نووسەر؛ لە ستۆكھۆلم كەس ناناسى و نازانى بەرەو لای كى و بۆ كوى بروا؛ بەلام تەنھا دواى سى سأل ئەو گەنجە كە تەمەنى دەگاتە نۆز دە سأل، يەكەم ديوانە شيعرى خوئى بلأو دەكاتەوہ. لاش نۆرین لە سەرەتادا وەك شاعير دەستى پى كردووہ و ھەر لەم سالانەشدا يەكەم ديوانى خوئى (لەيلاك، بەفر) بلأو دەكاتەوہ. شيعرەكانيشى نەفەسكى قولى ليريكيان لە خوگرتووہ و دواتریش ئەو زمانە شيعريە ليريكيەشى دەگويزيتەوہ بۆ دنياى شانۆ. لە ھەفتاكانى سەدەى راپوردوودا كۆمەلى ديوانە شيعرى تر و رۆمانىك بلأو دەكاتەوہ، شيعر و پەخشان تىكەلأو دەكات و جىھانىكى رەش و مۆركىكى تاريك، يادەوہرى و پەرۆشى بۆ شتىكى ناديار، ناوەرۆكى شيعرەكانى ئەو كاتەى پىك دەھينن. لاش نۆرین لە بەرئەنجامدا شيعرەكانى زياتر و زياتر كورت و چر دەبنەوہ، ھيندە چر ئىدى وشەكان ھىدى ھىدى ون دەبن و تەنھا ترووسكەى وینەيەك، جىھانىكى تەلخ و وشە كورتەكان دەمپننەوہ.

لاش نۆرین ھەست بەپووكانەوہى وشەكانى، ونبوونى جىھانە شيعريەكەى و دنيا تايبەتمەندەكەى خوئى دەكات، لەبەرئەوہ ھەر زوو مائىئاوایى لە جىھانى شيعر دەكات و لەبرى ئەوہ رۆو دەكاتە دنياى شانۆ و نووسىنى پىەسى شانۆيى. لاش نۆرین لەم بارەيەوہ دەلین: «شيعر و دراما زۆر دوورن لە يەكتەرەوہ، ئەمەش بۆ من مەسەلەيەكى گران و پارچە پارچە بوو. من برپارى خوئم دا، كە شانۆشم ھەلپژارد لەبەرئەوہ بوو كە

شيعرهكانم كورت و كورت دهبوننهوه، تا واى لى هات بهتواوهتى ون
بوون. شيعرهكانم هيئده بچووك بوونهوه له كوٽاييدا بوونه پارچه
ئيسقانى بچووك.»

بهلام دووركهوتنهوه و وازهينانى لاش نورين له شيعر پووكانهوهى
تواناكاني ئەم نووسهه ناگهيه نيٽ، بهلكو ئەو جيهانه چره، وشه زبرهكان
و شيعرييهتى، نووسينهكانى سههلهنوئى له دنياى شانۆ و
شانۆنامهكانيدا رهنگ دهاتهوه.

شانۆ و دەستپیکیکی تر

لاش نۆرین دەزانیت بەتەنھا بەوشەکانی، وینە ئالۆزە شیعرییەکانی، جیهانە تاریک و پرسیارە بێ وەلامەکانی، ناتوانیت ڕووبەڕووی دەروونی خۆی ببیتەو، ناتوانیت ببیتە دەربیری ناووەوی خۆی و دەرووبەرەکی، بۆیە ھەر لەو دوو ڕیپانەدا واز لە شیعەر دەھێنیت و ڕوو دەکاتە شانۆ.

لاش نۆرین لە شەستەکاندا کۆمەڵی شانۆنامە دەنووسیت، لە شانۆنامەکانیدا شیعەر و دراما لە یەکەییەکی ئۆرگانى و بنەماکانى شیکردنەوێ دەروونیدا تیکەلای دەکات. ھەر لە سەرەتاوە دنیای ناووەوی مەرۆف دەبیتە ئامرازىكى بالای ئەو شانۆ نوێیە و ئەو سەرەتای پتەوێ لاش نۆرینی شانۆنامەنووس. ژان و پەژارە لەوانەییە سیمای سەرەکی شانۆنامەکانی ئەم نووسەرە بن، لەو ڕوانگەییەوێ ژیان لە پانتایییەکی ڕەشدا دەبیتە زیندەخەونیکی بێ ئارام. مەسەلەکانى سیكس و سیكسەنازى، وەك دوو جەمسەرى دژ بەیەك، بارىكى دڕندەئاسا لە لای پالەوانەکانى دەخولقینن. ھەر وھا نۆستالگیا، یادەوێ، تیروانینیکی ڕەشبینانە بۆ ژیان، بیزارى، تەلەزگەکانى خیزان، بەتایبەت پەيوەندییەکانى دەسەلاتى دایك و باوك، ڕووبەڕووبوونەوێەکی توندوتیژ و یاخیبوون لە باوكسالارى و بەندبوون بەدایكەو، توخمە سەرەکییەکانى دەقەکانى ئەم نووسەرە پێك دەھینن. لاش نۆرین ھەنگاو بەھەنگاو دەرگا بە ڕووی شوین، زەمەن و تەنانەت بوون و بوونەوێ نۆیدا دەکاتەو. زەمەن سنووری تەمەنى کارەکتەرەکانى دەبەزینیت و لەم زەمەن و شوینانەدا خودى، کارەکتەرەکان، بەبى بەر بەست، ئەزموونى ژيانان دەخەنە ڕوو. ئەوێ ئەو کەسایەتیانەش کۆ دەکاتەو، ئەوێە کە

ھەموویان لەو شوپنەنەدا گیریان خواردوو، ھەرۆك كەسایەتییەکانی چۆخەف، كە حەز و ھیوای ئەوان نییە و ژیان بەتەواوەتی پێچكەییەکی تری گرتوو.

لاش نۆرین بۆیەكەم جار لە سالی ۱۹۷۳دا بەشانۆنامەى (ماستاوچى) ھەرگای شانۆكانى بۆ ھەكریتەو، دواى ئەو یەك دوو شانۆنامەى تر دەنووسیت، بەلام ھیچ كام لەو شانۆنامانە سەرکەوتنیکى ئەوتۆ بەدەست ناھینیت. ئەم نووسەرە زیاتر لە نیوان سالانى ھەفتا و ھەشتاكانى سەدەى رابردوودا بەھەرى نووسینی شانۆنامەكانى گەشە دەكات، دید و ھزرى ھونەرى پەرە دەستینن و ھەر لەو قوناغەشدا كۆمەلى پێھەسى گرنگ و سەرکەوتوو دەنووسیت.

لاش نۆرین لە شانۆنامەى (ئازایەتیی پیاوكوشتن) ۱۹۷۸ و (ئۆریستیس) ۱۹۷۹دا دەتوانیت تراژیدیایەكى نووى بخولقینیت، تراژیدیایەك كە لە ستركتور و تراژیدیای گریکییەو سەرچاوەكانى ھەردەگریت. لەم دوو شانۆنامەیدا، زۆر سەرکەوتوانە و بەسەلیقەو ھەگەرپیتەو سەر (ئودیپی پاشا)ى سۆفۆكلیس و (ئۆریستیس)ى ئەسخیلیۆس.

ئازایەتیی پیاوكوشتن (Modet att döda) باسى سەردانى باوكیك دەكات بۆ لای كۆرەكەى، ئەم باوك و كۆرە پەيوەندییەكى باشیان بەیەكترەو ھەبوو و ھەرگیز تەلەزگە و كیشەكانى نیوانیشیان یەكلا نەكرووئەتەو، سەردانەكەش دەبیتە ھۆى تەنگ پى ھەلچنین، سەرکووتكردن و بیزارییەكى بى سنوورى كۆرەكە (ئیریك) و لە بەرئەنجامدا ئیریك چەقۆ لە باوكى ھەلدەگریت و دەستەویەخە رووبەرووی یەكتری دەبنەو. لاش نۆرین لەم دوو شانۆنامەیدا (ئازایەتیی پیاوكوشتن و ئۆریستیس) دوو زەمەنى جیاواز و دوو كارەساتی پیاوكوشتن، یان بویری و ھەولى باوك كوشتن بەرجەستە دەكات.

له ئازايه تىي پياوكوشتندا، زهمهنى رابدوو و زهمهنى ئىستا، له دروازى مېتولوزىي گريكييه وه تىكه لآو دهكات و تراژيديايه كى مۇدېرن له شانۆى هاوچهرخى سوئيدا دهخولقېنيت. له م دوو شانۆنامه يه دا گريى دربازبوون و بوئيرى كوشتنى فهرزند و باوان هوكارىكى راسته وخو و سمبولىكى بالا و دروازىه كى به به هاى سهره تاى دراما خيزانيه كانى لاش نورينه. كليلى هموو كيئشه كانى شانۆى لاش نورين له ههشتاكانى ههزارى رابدوودا، به شيوه يه كى راسته وخو و ناراسته وخو سهرهت به پروخانى بنه ماكانى خيزان و هه لوه شانندنه وهى په يوه ندييه كانى دايك و باوكه. ئەم كيئشه يه ش له هموو شانۆنامه كانى ترى ئەو قوناخه دا و له فورم و ناوه روكى جياوازا رهنك ده داته وه.

لاش نورين له سالى ۱۹۸۲ دا به شانۆنامه ي (شه و دايكى رۆژه) و له سالى ۱۹۸۳ دا به شانۆنامه ي (پشيوى دراوسى خوايه) ده بيته نووسه رىكى گه و ره و ناسراوى سوئدى، ههردوو شانۆنامه كه ش له بيوگرافيا و ژيانى تايبه تى خو يه وه سه رچاوه يان گرتووه. لاش نورين له م دوو شانۆنامه يه دا باسى هه ره سه ئينان، په رته وازه بوون و پيشه كيش بوونى قه واره ي خيزانك دهكات له نيوان ساله كانى ۱۹۵۶ بو ۱۹۶۱ دا.

پووداوه كانى (شه و دايكى رۆژه) له سالى ۱۹۵۶ و له ميوانخانه يه كى كوونى شارىكى بچووكدا روو ده دن، خيزانه كه ش برىتييه له دايك و باوك و ههردوو كورپه كه يان. ئەم خيزانه به شيوه يه كى سه ير پىكه وه به ستراونه ته وه و به هيچ شيوه يه ك ههست ناكه يت كه پيوستيان به په يوه ندييه كانى دنياى دهره وه بيت. خو شه ويستى، رق، بيزارىيه كى كوشنده، كوئان دهكات وه و باوكه كه به دمسته و هه ميشه شه ر و هه را له نيوانياندايه.

به لام رووداوه كانى (پشيوى دراوسى خوايه) باسى هه مان خيزان

دەكات لە گۆشەنیگایەکی ترەوه: هیلین دایکی ئەم خیزانەییە و بەردەوام نەخۆشە و لە نەخۆشخانەکان کەوتوو، بۆ ماوەیەك پشوو وەردەگریت و نەخۆشخانە جی دەهیلێت و بۆ مالهوه دەگەرێتەوه. هەر وها لەگەڵ ئەو هەردوو کورپەکەشی (فرانک و ریکی)ش دەگەرێتەوه بۆ مالهوه. ریکی وەك هیلینی دایکی لە نەخۆشخانەیی دەروونییەوه دەگەرێتەوه، دواى ئەوهی هەولێ خۆکۆشتنی خۆی داوه. کۆبوونەوهی ئەم خیزانە، دایک و باوک و هەردوو کورپەکەیان: پەرە لە ترس، دلەراوکی، نیگەرانی، خەم، قینێکی بەردەوامی هەلچوو، خۆشەویستی و دوژمنکاری. دواى ئەوهی کە کورپە بچوو کەکیان (ریکی) باسی هۆمۆسیکسیۆلیی خۆی دەکات، ئیدی پەيوەندی نیوانیان دەگاتە ئاستی تەقینەوهیەکی گەوره بە پرووی یەکتەردا. ئەم شانۆنامانە بەپێسەکانی میوانخانەش ئاماژەیان بۆ دەکریت، کارەکتەرەکان لە میوانخانەیهکدا دەژین و هەر خۆشیان خاوهنی ئەو میوانخانەیهن و لاش نۆرین ئەم پێسەنەیی لە ژێر کاریگەریی نووسەر و شانۆنامەنووسی ئەمریکایی (یۆژین ئۆنیل)دا نووسیوه، بۆ نمونە (پشێوی دراوسێی خوايه) رەنگدانەوهیەکی ئاشکرای شانۆنامەیی (سەفەری رۆژیکى درێژ بەرهو شەو)ی یۆژین ئۆنیلە.

ئەم سێ شانۆنامایەش: شەو دایکی رۆژە، پشێوی دراوسێی خوايه و ئازایەتی پیاوکۆشتن، پیکەوه سێینەیهکی درامایی پیک دەهینن و لاش نۆرین لە روانگەیی ریبازی سروشتی و دەروونییەوه نووسیونی.

لە هەمان کاتدا ئەم پێسەنە جۆره هەلوێستە و مامەلەکردنێکی مۆدێرنە لەگەڵ گریی ئۆدیپ و پەيوەندییەکی دیالیکتیکی لە نیوان منداڵ و پینگەیی دایک و باوکدا دەخەنە پروو.

لاش نۆرین لە نیوان سالانی ۱۹۸۹-۱۹۹۵دا (پێسە مردووکان) دەنووسیت، ئەم شانۆنامانەش بریتین لە چوارده پێس و لە چوار بەرگدا

بلاو كراونتههوه. لاش نۆرین لەم پیهسانەدا، وهك دەروونناسیكى شارەزا، زۆر بەوردی جیهانی بۆرژوازی و ناواخنە قوولە دەروونییەکانی مروّف و كۆمەلگای نویی سویدی شی كردۆتهوه.

نوسەر سەبارەت بەپیهسەکانی ئەم قووناخەى خووى دەلّیت: «من خۆم سەرسام بەپیهسە بۆرژوازییەکانم، بەتایبەتى زمانى ئەو شانۆنامانە، ئەو شیوازەى كە بۆرژوازییەکان قسەى پى دەكەن، لە خیزانە بۆرژوازییەکاندا كارەكتەرەکان، حالەتە كەپتکراوهکان و درۆکانیان زۆر ئاشكران.»

قۇناخى نەۋەدەكان و ۋەچەيەكى نىگەران

لاش نۇرئىن لە سەرەتاي نەۋەدەكانى ھەزارەى رابردوۋە دابراڭىكى گەورە لە شىۋازە دەروونى و ناتوراليزمىيە خىزانىيەكەيدا بەدى دەكرىت. لەم قۇناخەدا، فۇرم، زمان، پانتايى شانۇنامەكانى و خودى كارەكتەرەكانى گۇرانكارىيەكى بنەرەتى و سەرانسەرييان بەسەردا دىت. (لاش نۇرئىن لەم قۇناخەدا جار بەجار دەگەرپىتەۋە سەر مەسەلەكانى خىزان، بەلام لە بۇچوون و دىدىكى فراوان و جياوازترەۋە). بۇ نمونە لە شانۇنامەى (Personkrets 3.1) كە بەشى يەكەمى سىينەى (مەرگى چىنايەتى) يە، لە گرفتەكانى خىزان و پەيوەندىيەكانى باوك و دايك دوور دەكەۋىتەۋە. لەم شانۇنامەيەدا گۇرانكارىيەكى جياواز لە رەۋتى شانۇنامەكانى لاش نۇرئىندا روو دەدات، شانۇيەك دەروازەيەكى روون بەرپوۋى پرس و گرفتە چىنايەت يەكەندا دەكاتەۋە؛ بۇ نمونە لەم شانۇنامەيەدا لە نىۋ خودى مالە بۇرژوازيەكان دىتە دەرەۋە و دىنايەكى تر دەخوش قىنىت و دەرگايەكى تر بەرپوۋى شانۇيەكى راميارى/چىنايەتى و لە ھەمان كاتدا دەروونىدا دەكاتەۋە. شۇيىنى رووداۋەكانى شانۇنامەى (Personkrets 3.1) وىستگەى شەمەندەفەرى نىۋەندى شار و ئەو سنوورانىيە كە لاۋە بى لانە، پەرىپووت، بەدمەست، تلىاكخۇرەكانى تىيدا كۆ دەبنەۋە.

لاش نۇرئىن خۇى ھەلۋىستەيەكى قوول لەتەك ئەو كەسايەت يانەدا دەكات و بەرپۇلەى خىزانە بۇرژوازيەكانى پەسەكانى ھەشتاكانى خۇى ناۋزەدىان دەكات. ئەو كەسايەت يە گەنجە بى لانە و بەدمەستانە كورپى ئەو خىزانە ھەلۋەشاۋانەن، ئەو كەسايەت يانە ھەمىشە لە پال دىوار و لە بەرپەنجەرە و لە نىۋ زوور و پەيوەندىيەكانى ئەو خىزانە پىر لە پىشۋيانەدا

ههبوون و ههر لهو مالانهشدا گهوره بوون.

ئهم نووسهره له سالي ۱۹۹۸ بهدواوه زياتر دئته سهر شهقام و كۆلان و كون و قوربنهكاني ستوكهولم و شاره گهورهكاني تری سوید. لهم شانۆنامانهدا تلياكخۆر، بهدمهست و خهلكاني دهرهوهی پلاتفۆرمه كۆمهلايه تييهكاني كۆمهلاگای سویدی دهخاته پروو، ئهو كهسانهی كه هيچ دهنگيكيان نييه و كهوتونهته پراويژ و نزمترین ئاستهكاني كۆمهلاگوه. بهشی دووهمی ئهم سيينهيه شانۆنامهی (ئهو كورانهی سيپهرن) ۱۹۹۹، لاش نۆرین لهم پيهسهدا، شيواز و فۆرمه شانۆيييهكهی بهرهو پيشهوه دهبات و بهدواي شوین و رپگاچارهيهکی تر و جياوازدا دهگهپیت. لهم شانۆنامهيهدا كۆمهلاي تاوانبار و نهخوشي دهررونی پيکهوه له بهنديخانهيهكدا كۆ دهكاتوه. ئهو كورانهی سيپهرن ههوت كارهكتهر له خو دهگریت: ههوت كهس كه كۆمهلاي تاواني گهورهيان كردووه و بو ماويهکی ناديار له پشت ديواره بهرزهكاني بهنديخانهكانهوه توند كراون. جيهانيكي ناديار، گريی دهررونی، گرفتتي كۆمهلايهتی و مادی بهرجهستهی ئهو كهسانه دهكات كه له پراويزی كۆمهلاگايهکی بۆرژوازيده بهشيويهکی درنده دهچهوسينرينهوه. شانۆنامهكesh ميژووی شانۆنامه خيزانييهكاني لاش نۆرينه و كارهكتهرهكانيش بهرئهنجاميكي ئاشكرای ئهو كورانهن كه بهدریژايی زهمهني گهورهبوونيان له ژیر پيگهكاني باوكسالاريدا سهركوت كراون.

لاش نۆرین لهم پيهسهانهدا زۆر بهوردی باسی مهسهلهكاني تاوان، سزا و كۆمهلاگه مهدهنييه مۆديرنهكانيش دهكات. له سههتای نهوهدهكانهوه لاش نۆرین، وهك لهمهوبهر ئاماژهمان بو كردووه، خيزان و گهپهكه بۆرژوازيهكان به جيدههیلئت و زياتر شانۆنامهكاني سيمايهکی چيخهف ئاسا له خو دهگرن و بیرهوهری و جيهانه شيعرييه شاراوهكان بهرجهسته دهكهن.

شانۆنامەى (Endagsvarelsers) لە سالى ۱۹۹۰ دا نووسيوپهتەى دادەنریت بەسەرەتای ئەم قوئاغە و لە (پیهسە رەشەکان) یشدا که لە ۱۹۹۵ نووسيونى، لە پابردووى خیزانەوه پروو دەکاتە کۆمەلگایهکی پەرتەوازە و بى لانه.

لاش نۆرین خووى سەبارەت بەرپهوتى نووسینه شانۆییهکانى دەلیت: «پروسهى نووسینم گۆرانکاریهکی بەرچاوى بەسەردا هاتووه، نووسینهکانى ئیستام هیچ زەمەنیکى دیاریکراو لە خو ناگریت. من لەو برپاوهدام ئەم مەسەلهیه پهيوهندی بەتەمەنهوه هەبیت، من ئیستا شەست و یەك سالم. بو نمونه ئیستا خەریکی شانۆنامەیهکی تازەم سەبارەت بە ژن و پیاویکی بەتەمەن که خەریکی مال گواستنەوهن. لە هەمان کاتدا ژن و پیاویکی گەنج دەگۆیزنەوه هەمان خانووبەرە، شتەکانیان کۆ دەکەنەوه و پەردەکانى ژوورەکانیان دادەگرن، دواى کاتژمێرێک تێدەگەین که هەردوو ژن و مێردەکه هەر یهکیکه، بەلام ماوهى بیست سال لە بهینى هەردوو گواستنەوهکەدا هەیه».

ئىگىزىستىتتيا لىزم و مەرگى مروڤ

لاش نۇرئىن لە سالى ۲۰۰۱ دا شانۇنامەى (نۇقۇمبەر) دنوسىت و ھەر خۇشى لەسەر شانۇى نەروىژى لە ئۇسلۇى پايتەختى ولاتى نەروىژ پىشكەشى دەكات. لاش نۇرئىن بەنوسىنى ئەم پىسەسە پى دەنئىتە قۇناخىكى ترى جىاوازەو، دەقى نۇقۇمبەرىش بەشى يەكەمى سىپىنەيەكى ترى ئەم نووسەرەيە و ھەرسى بەشەكەشى لە مەدارەكانى مردن و چەمكەكانى جىھانى ژيان/مەرگدا دەسورپىنەو. فۇرمى زمان و بەكارھىنانى رستە و وشەكانى ئەم پىسەسانە گۇرانكارىيەكى زۇريان بەسەردا ھاتوو. پىسەكانىش ستركتورىكى خەونەئامىز، ئەپسورد و جىھانىكى خودى ئىگىزىستىتتيا لىزمى لە خۇ دەگرن. لە ھەمان كاتدا بى دەنگىيەكى ترسناك لە نىوان دىالوگ و كەسايەتپىەكاندا مەوداى رپوداوەكان داگىر دەكات. شانۇنامەى (نۇقۇمبەر) باسى چوار مروڤ دەكات كە دواى مەرگىيان و لەدنبا بەئاگا دپنەو، ئەم مروڤانە لە دنبايەكى ترن و دەزانن ھەرگىز جارىكى تر ناتوانن بگەرپنەو تا ژيانى خۇيان بەئاراستەيەكى تر بگۇرن. كارەكتەرەكانى ھۇشيارن بەمەرگى خۇيان، بەلام نايانەوئىت بنونەو، يان بەمانايەكى تر بمرنەو، تا ھەموو گىرقتەكانيان بەتەواوتى چارەسەر نەكەن، ئەو گىرقتانەى كە لە ژياندا ھەيانبوو و بەبى چارەسەر ماونەتەو.

شانۇنامەى (نۇقۇمبەر) لە زۇر رپووەو لەگەل شانۇنامەى (پەرچوو) يەك دەگرىتەو، پەرچوو بۇ يەكەم جار لە سالى ۱۹۸۸ دا لە شانۇى پادشايەتى لە ستۆكھۆلم پىشكەش دەكرىت. ئەم شانۇنامەيە زۇر نزيكە لە ئەتمۇسفىر، دنبا و شانۇنامەكانى (پىكىت) ھو و رپىگاچارە و خستەنە

پروپىيەكى تىرى چەمكى (چاوپروانى) يە. شانۇنامەكە باسى كۆمەلى مۇرۇف دەكات كە لە شوپىنىكى نادىداردا گىريان خواردوۋە، شوپىنىك لە نىۋان ژيان و مەرگدا؛ چاوپروانىش تەنيا فرىياگوزار و دالدى ئەم كارەكتەرەنەيە. ئىمەى مۇرۇف چاوپروانى چىن، مەرگ ياخود فرىياگوزار، پىغەمبەرىكى تر يان موعجىزەيەكى چاوپرواننەكراۋ، ئەۋەى پىۋىستە ئامازەشى بۇ بىكرىت ئەۋەيە كە ئىمەى مۇرۇف لە چاوپروانىيەكى بەردەۋامداين تا ئەۋ رۇژەى دەمرىن، مەرگىش بۇ خۇى چاوپروانىيەكى ئەبەدىى مۇرۇفە. ھەموو شانۇنامەكە لە خەۋنىكى تۇقىنەر دەچىت.

لاش نۇرىن لە سالى ۲۰۰۲ دا شانۇنامەى (ئاۋى مەنگ) دەنوسىت. ئاۋى مەنگ، ۋەك ئاۋىنەيەكى شكاۋ، ھەزارەھا پارچە و ھەزارەھا ۋىنەى جىاۋاز جىاۋاز، لە ھەمان كاتىشدا پوون و ئاشكرا لە خۇ دەگرىت. بەلام دابراپنىكى ترسناك و درزىكى گەۋرە لە نىۋان ئەۋ ۋىنانەدايە، ئەۋ ترسەش ترسى مەرگە! كارەكتەرەكانى شانۇنامەى ئاۋى مەنگ مردوون و پووداۋەكانىش لە دنيايەكى تردا پو دەدەن. لاش نۇرىن خۇى دەلىت: (ئاۋى مەنگ) باسى مەرگ دەكات لە خودى ژياندا، ئەۋ جارەنەى لە ژياندا مۇرۇفك دەمرىت، ھەموو شتىك كۇتابى پى دىت؛ ھەندىك جار پو دەدات ھاۋرپىيەك، كەسوكارىكى نزيك دەمرىت؛ بەمەش ھەموو ھىۋاكان دەمرن. يان مەرگى عەشقىك، مردنى خۇشەۋىستى نىۋان دوو دلدار، ئەۋ عەشقىە كە پىش ماۋەيەك پىر بوو لە ھەز، خۇشەۋىستى، خۇشى و ژيان، لەپىر دەمرىت.

كە مۇرۇف باسى مەرگ دەكات، لە ھەمان كاتدا باسى ژيانىش دەكات، ناكرىت ژيان و مەرگ لە يەكتىرى جىا بىكرىتەۋە.

لاش نۇرىن دەيەۋىت لەم شانۇنامەيەدا بەۋشە، بەۋىنە و بەخولقاندنى جىھاننىكى شىعرئامىز بەرجەستەى گەردوونىك بىكات كە ناكرىت بەھىچ شىۋەيەك ۋىنا بىكرىت و بخرىتە چوارچىۋەى خەيالەۋە. ئاۋى مەنگ بۇ

چاوه‌پروانی ژيانه. ژنی خیزانه گه‌نجه‌که دووگیانه و له نه‌خو‌شخانه‌ن و چاوه‌پروانی مندالبوون ده‌کهن، به‌لام خیزانه‌که‌ی تر که به‌ته‌مه‌نترن چاوه‌پروانی وه‌رگرتنه‌وه‌ی لاشه‌ی کورپه‌ مردووه‌که‌یان ده‌کهن. ئەم دوو خیزانه له‌گه‌ل یه‌کتر قسه‌ ناکهن، به‌لام په‌یوه‌ندییه‌کی سه‌یر، لی‌ک نزیکبوونه‌وه‌یه‌کی جیاواز و ریتوالی‌کی هاوبه‌ش کو‌یان ده‌کاته‌وه.

به‌لام له تهرمینالی‌کی هه‌وتدا دایکی خیزانی‌ک تووشی نه‌خو‌شیه‌کی کوشنده بووه و منداله‌کانی له دیده‌نییه‌کی چاوه‌پروانکراودا، سه‌ردانی دایکه نه‌خو‌شه‌که‌یان ده‌کهن. دیالوژ و یاده‌وه‌رییه‌کان تی‌که‌لاو ده‌بن، رابردوو له پرۆسه‌یه‌کی چرپا ده‌بیته ئیستا و کاره‌کته‌ره‌کان له دووتوی‌ی گه‌مه‌یه‌کی ئازاراویدا پووبه‌پووی یه‌کتر و خو‌شیان ده‌بنه‌وه. ئەم دوو تهرمیناله به‌شپۆه‌یه‌کی زۆر ساکار، له هه‌مان کاتدا گران و پر له ژان، باسی ژیان، په‌یوه‌ندییه‌کانی مندال به‌دایک و باوانه‌وه، پرۆسه‌ی مندالبوون، گه‌وره‌بوون و پووبه‌پووبوونه‌وه‌ی مه‌رگ ده‌کهن.

بەرئەنجام و ھەلۆیستەيەکی کۆتایی

لاش نۆرین لە ماوەی چل سالدای زیاتر لە ھەفتا شانۆنامەیی نووسبوو، لە چاویکەوتنیکە تەلەفیزیۆنیدا دەلیت: «من لە ھەمان کاتدا لە چوار شانۆنامەدا کار دەکەم. گرفتی گەرەشم ئەوێھە ھەموو پێسێک دیدی پێسێکی تری لی لە دایک دەبیت.» زۆربەیی شانۆنامەکانیشی لەسەر ھەموو شانۆکانی سوید و ولاتانی تری دنیا نەمایشکراو. دواي ئەم میژوو دەریژ و پرۆسە چەر و گرانبە، دەتوانین بەم شیوێھە سەرھتا و پرۆسێسی بەرھەو پێش چوونی دراما و شانۆی ئەم نووسەرە پرون بکەینەو.

لاش نۆرین پێس و شانۆنامەکانی لە شەستەکاندا چارەسەری پۆل و جەستەیی دایک دەکەن، بەلام لە ھەفتاکاندا باوک لە چەقی پروداوھکاندا، لە ھەشتاکاندا باوک یان دایک بەتەنھا ناوھندی دەھەکانی نییە، بەلکو چەمکی خیزان بەشیوھ گشتگرەکی دەبیتە ناوھندی گرنگ. چەمکەکانی خیزان بەشیوھەکی گشتی دەکەوێنە چەق و ناوھندی گرنگی پیدان و شانە گرنگەکانی شانۆنامەکانیەو. لە نەوھەکاندا بنەماکانی خیزان لە شانۆی لاش نۆریندا بەتەواوھتی ھەلەوھشیت و کۆمەلگایەکی پەر لە بەدەستی، بی کاری، نەخۆشی دەروونی و پچرانی بنەما کۆمەلایەتی و ئابووریەکانی ئەوروپا لە خۆ دەگریت.

لە سالیەکانی دووھزاریشەو لاش نۆرین پێی ناوھتە قۆناغی زۆر جیاوازیو، شانۆنامەکانی ئەم قۆناغی مۆرکیکی فەلسەفی و ئیگزیستینتیالیزم لە خۆ دەگرن. لەم قۆناغدا مەرگ، وەك ھاوکیشەيەکی گرنگی ژیان، لە ناوھندی پروداوھکاندا.

مۆسیقای بی دنگ له نیوان مهرگ و گهمهی کاتدا

(مۆسیقای بی دنگ) شانۆنامهیهکی زۆر کورته و بهبی دنگی و زۆر بهخیرایی بهرجهستهی مهرگ، ژیان، ئازارهکانی مروّف و تهنهپیمان بو دهکات. پرسه ئیگزیزستینتیا لیزمهکان و چه مکهکانی زهمهن له بی دنگیدا گوزارشت له ئازاره قوولهکانی تهنهپیی، دابران و مهرگ له ناوهراستی تهنهندا دهکات. لاش نۆرین بهپچهوانهیی سه ره تاکانی رهوتی شانۆنامهکانییهوه که وشه رۆلکی گهورهی دهگیرا، ئیستا بی دنگی له (مۆسیقای بی دنگ) و زۆریهیی شانۆنامهکانی تری ئەم قوناغهیدا، توخمیکی گرنگی تهکنیکی پیهسهکانیهتی.

مۆسیقای بی دنگ، له سی بهش پی کهاتوووه و لهم سی بهشهشدا خهم و یادهوهرییهکان، ژیان و مهرگ کو دهکاتهوه. تهنهاله مهرگ و خوشهویستیدا، له عهشقا خۆمان دهبینین. سی دیمهن، ههرسیکیان دواي مردن و بهخاکسپاردنی کهسانیکی خوشهویست دهست پی دهکات، دووانیان مهرگی مندالی کهسایهتییهکانه. سه رهتای دیمهنی یهکه م بهخه می (ئولوّف و یوهانه) دهست پی دهکات. ئەم خیزانه کورپه ده سالییه کهیان (ئیریک) به پرووداویکی دلته زینی ئوتومبیل کوچی دواي کردوووه. دواي مهراسیمی بهخاکسپاردنه که (یوناس) ی هاورپیان له گه لیان ده گه رپته وه بو ماله وه. ئولوّف و یوهانه زۆر باش دهزانن، ههر ئه وهنده ی یوناسی هاورپیان رۆیشت، بی دنگی و ترس هه موو گیانیان ده کروژیت. له کاتی کدا که مهرگ زۆر کوتوپر دهسته و یه خه ی مروّف ده بیته وه، ههستی تهنهپیی و له ژیان دابران و خه میکی گه وره ده بیته راستییه کی په ها، به لام له گه ل ئه وه شدا ده بیته ژیان له ده ورانی خوی ههر

بەردەوام بێت. مۆسیقای بێ دەنگیش باسی ئەو حالەتە دەکات کە چۆن مەرۆف بتوانیێت دواى کارەسات و کاتە دلتەزینەکان، دواى مالتاواى ھەتا ھەتایی خوشەویستان، بەردەوامى بدریێت بەژیان، باسی ئەو برینانە دەکات کە وا لە مەرۆف دەکەن لە یەکتەر دوور بکەونەو، یان بەپێچەوانەو لە یەکتەر نزیک ببنەو. زۆرجار مەرگ دیوار و سنووریکی گەرەى بێ دەنگ لە نیوان مەرۆفدا دروست دەکات، مەرۆف لەم ساتانەدا دووچارى ھەست بەتەنھایی و نامۆبوونیکی ترسناک دەبێت. ھەمیشە دواى مەرگی کەسیکی نزیک و خوشەویست ئەم پرسیارانە خویان قوت دەکەنەو، چۆن بتوانین ئەو کەسە خوشەویستە لە یاد بکەین؟ چۆن بتوانین یادەوھرییەکانمان لە بیر بچیتەو؟ چۆن بتوانین لە ژياندا بەردەوام بین؟ چۆن بتوانیێت رێگای ژيانە پۆژانە ئاسایییەکەى بەر لە کارەساتەکە بدۆزینەو؟

پووداوەکانى شانۆنامەى (مۆسیقای بێ دەنگ) لە ماوەى بیست سالدا پوو ئەدەن و بەرجەستەى ژيانى چوار مەرۆف دەکەن کە لە نزیک مەرگەوھن. لەم شانۆنامەىدا مەرگ لە چەقدايە و دەستی ناوھتە بینهقاقای ھەموو کارەکتەرەکان، بەلام بەھەمان شێوھ باسى ژيانیش دەکات. بوونى مەرگ وا لە مەرۆف دەکات کە بەشێوھىکی تر بیر لە ژيان و مەرگەکانى ژيان بکاتەو، بەئامادەبوونى مەرگ ژيانیش ئاشکراتر، کۆنکریتیتر دەبینریت، مردن زۆر نزیکە، لەوانەى زۆر بەئاسانى ژيان لە دەست بدەین، چەندە لە مردن نزیک دەبینەو، ھیندەش لە ژيان نزیک دەبینەو.

لە مۆسیقای بێ دەنگدا، بێ دەنگى لە نیوان وشەکاندا بێ ھەدادان دەردەکەوێت، سێبەرى مەرگ و سێبەرى خەم لە روانگەى بێ دەنگى و مۆسیقایەکی بێ دەنگیشەو دەدوێت و وەک بەسەرھاتیکی تايبەت بەخۆى سەبارەت بەژیان و مەرگ مامەلە لەگەڵ کەسایەتیەکان دەکات.

يوناس: فەرموو

ئۆلۆڧ: سوپاس

(وچان)

بەلى، وا ديسان لە مائەوھەين.

يوھانە: ئا، بەراستى!

ئۆلۆڧ: شتېكى سەيرە.

يوھانە: چى شتېكى سەيرە؟

ئۆلۆڧ: پېت وانىيە شتېكى سەير پېت؟

يوھانە: ئاخىر چى؟

ئۆلۆڧ: لە مائەوھەبون! شتېكى سەيرە كە دووبارە لە مائەوھەين. ھەرەك نە

با بووبېت و نە بۇران.

يوھانە: مەبەست چىيە؟ نە با بووبېت و نە بۇران.

ئۆلۆڧ: ئۆھوو. ھەموو شتېك وەكو خويەتى... ھەرەك ھىچ پرووى

نەدابېت... تا بلى كوشوماتە.

يوناس: پالتۆكەت لى وەربگرم؟

يوھانە: ھا؟

يوناس: ناتەوېت پالتۆكەت داكەنى؟

يوھانە: با، بەلى... بى گومان دەمەوېت. ھەر ئىستا دايدەكەنم.

ئەم دىيالوگە سەرەتاي شانۇنامەكە و دواى بەخاكسپاردنى

كۆرەكەيان، دووپاتى ئامادەبوونى مەرگ، بى دەنگى و خەمىكى گەرە

دەكاتەو. وشەكان لە نىوان قسەى ئاسايى پۇژانە، وپىنە و كوشوماتىيەكى

ترسناكدا كارەكتەرەكان پروپەرووى ئەو راستىيە رەھايە دەكەنەو كە

ئەوان دەيانەوېت خويانى لى دورر بخەنەو. يوناسيش وەك ھاوپرپىيەكى

دىرىن، بى دەسەلات، لە نىوان بى دەنگى و ترسى مەرگدا راوہستاوہ تا

دلیان بداتەووە و دلنەواییان بکات.

یوهانە: زۆر بەختیارم بەوێی کە تۆ... کە تەنھا تۆ لەگەڵمان هاتیتەووە بۆ مالهووە. خوێش بوو کە تۆ بوویت...

یوناس: سوپاس.

ئۆلۆف: بەلام بەهەر شێوێهێک بێت شتەکە تەواو بوو. هەمووان مالتاواوییان کرد.

یوهانە: دەبوایە پرسیارمان لە چەند کەسیکی دیکە بکردایە.

ئۆلۆف: وایە... راست دەکەوی.

کات چەمک و ئامرازیکێ زۆر توندوتیژە، بیباکە، زۆر خیرا گوزەر دەکات و لە بەرئەنجامدا هەموومان بەرەو نەبوون دەبات. کات لەم شانۆنامەیدا دیتە پیئشەو، ئامیز دەکاتەووە و ئەوانەیی لە ژیاندا و تەنانەت مردووێکانیش زۆر بێ بەزەییانە لە دواى خۆیەو بەجی دەهێلێت. بۆ نمونە لەم کاتژمێردا کارەکتەری یوهانە فریای ئەو دەکەوێت دوو مندالی لە دەست بچێت و سێ جاریش شوو بکات. وەک لەووەو پیئش ئاماژەمان بۆ کرد پووداوەکانی شانۆنامەکە لە ماوەی بیست سالدرا پروو دەدەن. هەر دواى دیمەنى یەکەم زەمەن زۆر بەخیرایی تیپەرپووە و بیست سالدرا پرووێکانمان لە دواى خۆمانەو بەجی هێشتوو. یەکیک لە تەکنیکە گرنگەکانی ئەم شانۆنامەیه ئەو فۆرم و سەلیقە بەتوانایەیی لاش نۆرینه لە بەکارهێنان و چرکردنەووە و بەرجەستەکردنی چەمکی زەمەندا.

لە دواى دیمەنى یەکەمەووە، یان هەر لە خودی دیمەنى یەکەمەووە، هیدی هیدی وتووێژەکان لە نیوان قسەى ئاسایی پۆژانەدا تیکەلایى خەم و پەژارەیهکی زۆر قورس دەبێت. لەپەر ئافرهتیک دیتە سەر شانۆ، بەهاتنە ژوورەوێی ئەم ئافرهتەش شانۆنامەکە چەندین سالدرا دەچیتە پیئشەو و زەمەن تیپەرپووە. ئۆلۆف لەگەڵ یوهانە لیک جیابوونەتەووە و لەبری ئەو

لەگەل کارین زەماوەندی کردوو. یوهانەش شووی بە یوناس کردوو و منداڵیکیشیان هەیه. کچەکە یوهانە لە مێردی دووهمیشی مردوو. لێرەو مەملانی و پکەبەرایەتی ژنەکە و ژنە کۆنەکە ئۆلۆف بەرجەستە دەبێت، لە هەمان کاتدا بێ مانای ژانی ژن و مێردایەتی نیوان یوناس و یوهانە دەردەکەوێت. ئۆلۆف بەرەو پیربوون دەچێت، کاتەکان تیکەلۆ دەکات و شتی بێر دەچێتەو.

(ژوورەکە لەسەر خۆ رووناک دەبێتەو. کارین لە ژوورەکە یە. لەوانە یە هەمیشە هەر لەو بۆبۆیت - هەل دەستێتە سەرپێ، دەچێتە لای کتێبخانەکەو، هەندێ لەو کتێبانە چاک دەکاتەو کە بەشێوەیەکی هەلە دانراون.)

کارین: ئێو زۆر خۆشگوزەرانی لەو خوارە.

یوناس: بێم چی... راست دەکەیت.

کارین: شتیکی خۆشە پیاو مایکی هەبێت و پووی لی بکات... هەرچەند پیاو فریای ئەو ناکەوێت هێندە خۆی ئارەزوو دەکە ی لەو بیت. لە پاییزی رابردوودا فریای ئەو نەکەوتین برۆین. بێرمان لەو دەکردوو کە هەموو سیۆهکان بنێرین بۆ کارگە ی بەشەریەت کردن، بەلام بۆمان پێک نەکەوت... مرۆف چی لە دەست دێت! یوناس: نازانم... ئێمە بریاری هیچ شتیکیمان نەداو... باسی ئەوومان نەکردوو... هەر باسی هیچ شتیکیمان نەکردوو... لە دوا ی ئەو مەسەلە یەو کە روویدا.

کارین: بێ گومان ئێمە لە چلە ی هاویندا دەپۆین، وەک عادیەت وایە... گەر فریا بکەوین... عادەتەن هەول دەدەین لە دەورو بەری بیستی مانگدا بەرەو خوار ببینەو... گەر ئێو نا...

یوناس: ئەگەر ئێمە چی؟

كارين: ئا، گەر ئۆوه... لەوانەيه پيوستتان پيمان بيٽ.

خيزانهكان جيا دەبنهوه، خيزاني تر دروست دهكەن، كارەسات جيگهي
كارەساتي تر دهگرټهوه، كات بهخيزايي ون دهبيٽ و هەر زوو هەست
دهكەين كه بيست سال تيپهريوه و خيزان و پهيوهنديهكانيش گوڤاون. دوا
ديمەني شانۆنامهكەش لە نيوان كارين و يوهانهدايه، هەردوو
كارەكتەرەكەش لەم دوا ديمەندا پينج سال بهتەمەنترن. ئەم دوو
كەسايهتپيه و لەم ديمەندا باسي دوا چركهكاني ژيان و مەرگي ئۆلۆف
دهكەن. كارين و يوهانه لە يەكتري خوش دەبن، بەر لەوهي يوهانه لەگەل
دۆستكي تازهيدا بروات بۆ فەرنسا. هەروها يوهانهش رەزامەندي
خۆي دەردەبريٽ كه هەرسى مردووهكه لە يەك گوڤا بەخاك بسپيردريٽ.
كارەكتەري كارين، وهك كەسي چوارەمي شانۆنامهكه، لە سەنتەري
روداووهكاني بەشي چوارەمدايه، كارين خيرا ديټه روداووهكانهوه. كه
كارينيش دەردەكهويٽ، روداووهكان چەندين سال چوونەتە پيشهوه.
يوهانه سەرلەنوئ شوي بهيوناس كردووه، ئۆلۆفپيش كاريني ماره
كردووه. يوهانه تووشي كارەساتيكي گەوره بووه كه ئەويش ئەوهيه مندالي
دووهميشي مردووه.

مۆسقىي بى دەنگ له شانۆي شار

مۆسقىي بى دەنگ له سەر شانۆي شار و له سالى ۲۰۰۲ د پيشكەش كرا، نه مائيشه كه به پارچه مۆسقىي كه مۆزارت، چوارينه ژيداري ژماره (۲۳) stråkkvartett دهست پى دهكات. ئەم چوارينه ژيدارهش دوا به رهه مى مۆسقىي مۆزارتە و له سالى ۱۷۹۰ د نووسراوه، ئەم مۆسقىي زور گونجاوه له گه ل خودى نه مائيشه كه دا.

مۆزارت خوي كه ئەم چوارينه ژيدارهي نووسيوه له باريكي دهرووني دژواردا ژياوه، خه مگين، نه خوش، هه ژار و چوار له مندا له كانيشى مردوون؛ هه له بهرئه وه شه كه ئەو مۆسقىي پره له سيپهري رهش، سيپهه و تاريكي له توني مۆسقىي كه دا هاواري ژيان دهكات، له هه مان كاتدا سيپهري مه رگ دهستي ژيان دهگريت و يه كيك له پارچه رازاوه كاني مۆسقىي جيهانيمان پيشكەش دهكات.

به ره له وهى مۆسقىي كه دهست پى بكات، كورپيكي بچووكى ده سالان، بهرپويكي به يان يان هوه در ده كه وييت، له مۆسقىي كه نه كان ده پروانپيت و هه زور خيرايش ون ده بيت. كه مۆسقىي كه شه ته واو ده بيت، مۆسقىي كه نه كان ده چنه دره وه و كورسيه كان يان له دواي خويان به جيده هينان.

نه مائيشه كه شه، وهك مۆسقىي كه مۆسقىي، به لام مۆسقىي كه بى دهنگ له نيوان چوار ئەكته ردا، له مۆسقىي شه دا، هه ره وهك تون و ناوازه كاني مۆسقىي كه مۆزارت، تاريكي و مه رگ زور به چرپى ئاماده يى خوي هه يه.

دواي ئەوهى مۆسقىي كه زور به هيمنى و خه مناكي ته واو ده بيت، دا يه و باوكه كه (ئولوف و يوهانه) دينه ژووره وه كه له ناشتنى كورپه ده ساله ييه كه يان گه راونه ته وه. مۆسقىي كه ده بيته گوزار شتيكي ئەو

بەخاكسپاردنە، ئازار و خەمىكى قوۋلى ئۆلۈڧ و يوهانە. مۇسىقاكە
ئەتمۇسڧىرىكى ھىمن و خەمۆكى دەخولقېنىت و ھەستەوهرىبەكى پىرلە
ژان دەكاتە سەرەتاي ئەو دىمەنە بەھىزە و مۇسىقا دەبىتە زمانىكى
مىرۇڧايەتى.

دانا رەئووف

ستۇكھولم ۲۰۰۶

دیمه نیک له شانۆنامهی مۆسیقای بیدهنگ شانۆی شار
له ستۆکهۆلم ۲۰۰۲

موسىقاي بى دەنگە

كەسايەتییەكان

ئۆلۆف

يوناس

يوهانە

كارين

ئۇلۇڭ: پالتۇكەتم دەدەيتى؟

يوناس: فەرموو

ئۇلۇڭ: سوپاس.

(وچان)

بەلى، وا ديسان لە مألەوھين.

يوھانە: ئا، بەراستى!

ئۇلۇڭ: شتىكى سەيرە.

يوھانە: چى شتىكى سەيرە؟

ئۇلۇڭ: پىت وا نىيە شتىكى سەير پىت؟

يوھانە: ئاخىر چى؟

ئۇلۇڭ: لە مألەوھ بوون! شتىكى سەيرە كە دووبارە لە مألەوھين. ھەرۈكە

نە با بوپىت و نە بۇران.

يوھانە: مەبەستت چىيە، نە با بوپىت و نە بۇران؟

ئۇلۇڭ: نا. ھەموو شتىك وەكو خويەتى... ھەرۈكە ھىچ پروى نەداپىت...

تا بلىي كىشوماتە.

يوناس: پالتۇكەت لى وەربگرم؟

يوھانە: چى؟

يوناس: ناتەوئىت پالتۇكەت داكەنى؟

يوھانە: با، بەلى... بىگومان دەمەوئىت. ھەر ئىستە دايدەكەنم.

ئۇلۇڭ: ئەرى ئىستا چى بكەين؟

يوھانە: زۇر ماندوو بووم.

ئۇلۇڭ: بى گومان ماندووى... تى دەگەم. با يوناس پالتۇكەت لى

وهر بگریت و ههلیواسی.

یوهانه: ئه‌ری (وچان) شتیک نه‌خوین؟

ئولوف: چۆن... بیگومان (وچان) نان هه‌ر ده‌بیت بخوین. ناچارین که بخوین. مروف ناچاره نان بخوات. ئه‌ری چیمان هه‌یه؟
یوهانه: به‌یانیی زوو. به‌ر له‌وه‌ی برۆین شته‌کانم ئاماده کرد بوو
نه‌مده‌زانی چه‌ند که‌س ده‌بین. ئولوف: نه‌مانده‌زانی ده‌توانین چه‌ند
که‌س کو بکه‌ینه‌وه.

یوهانه: هه‌ر ئه‌وه‌نده‌مان لی په‌یدا بوو. هه‌ر ئه‌م سییانه.

ئولوف: شتیک خۆش ده‌خوین و پیکیک شه‌رابیش ده‌خوینه‌وه. ئه‌وه
که‌مترین شتیکه که ده‌توانین بیکه‌ین.

یوهانه: زۆر به‌ختیارم به‌وه‌ی که تۆ... که ته‌نها تۆ له‌گه‌لمان هاتیته‌وه بۆ
ماله‌وه. خۆش بوو که تۆ بوویت...

یوناس: سوپاس.

ئولوف: به‌لام به‌هه‌ر شیوه‌یه‌ک بیت شته‌که ته‌واو بوو. هه‌مووان
مالئاوایییان کرد.

یوهانه: ده‌بووایه پرسیارمان له چه‌ند که‌سیکی تر بکردایه.

ئولوف: وایه... راست ده‌که‌ی.

یوهانه: به‌ر له‌وه‌ی برۆین خۆراکیکم ئاماده کردبوو. گوشتی مه‌ر و
زه‌نجه‌فیل. ریسپته‌که‌م له‌ پۆژنامه‌که‌دا بینی. زۆر به‌له‌زه‌ت دیار
بوو، بۆیه له‌ پۆژنامه‌که‌م کرده‌وه. گوتم با بۆ خۆمان جارێک
ببخوین.

یوناس: ئا، منیش بینیم. ویستم له‌ پۆژنامه‌که‌ی بکه‌مه‌وه. به‌ ئه‌گنیتام وت
له‌ پۆژنامه‌که‌ی بکاته‌وه و هه‌لیگریت. به‌لام پیموایه هه‌ر به‌یانی
پۆژنامه‌که‌م فری دابیت. پیم وایه بی ئه‌وه‌ی بیرى لی بکه‌مه‌وه

پۆزنامەكەم فرى داوہ.
 نازانم بىرم لە چى دەكردەوہ. نیازم وابوو كە رىسىپتەكە لەم پشووئى
 ھەفتەيەدا تاقى بكەمەوہ. نيو كىلوگۆشتى مەر بكم. جىئى
 خۆيەتى تاقى بكرىتەوہ. نازانم چۆن لە بىرم چووہوہ.
 يوھانە: وا ئىستا بىرت كەوتەوہ.
 يوناس: ھا... چىم بىر كەوتەوہ؟
 يوھانە: ئىستا بىرت كەوتەوہ. رىسىپتەكەت بىر كەوتەوہ.
 يوناس: ئەرئى، واىە. لە بىرم چووبووہوہ كە فرىم داوہ. بەراستى بەلەزەت
 ديار بوو. بەتايبەتى بو ئىستا كە پاييزە.
 يوھانە: دروست، منىش ھەر لەو باوہرەدا بووم. ھەر بۆيەشە لىم نا.
 يوناس: گۆشتى مەرەكەت لە كوئى كرى؟
 يوھانە: لە مەيدانەكە.
 ئۆلۆف: لە مەيدانەكە بوويت؟ كەنگى لەوئى بوويت؟
 يوناس: ئەھا. لەوئى.
 ئۆلۆف: ئىمە راھاتووئىن بچىن بو ئەوئى.
 يوناس: بەلى، دەزانم ئىمەش دەچووئىن.
 ئۆلۆف: ئىمە گەر ھەندى كاتمان ھەبىت راھاتووئىن لەسەر ئەوہى برۆئىن
 بو ئەوئى... كە ھەندىك دەستمان بەتال بىت. كە بمانەوئىت تەنھا
 ھەر بو خۆمان بىن. ئىمە لەسەر ئەوہ راھاتووئىن كە لەوئى شۆرباى
 ماسى بخوئىن. بەلام ئەوہ زۆر دەمىك لەمەوبەر بوو.
 يوناس: بەلى، دەزانم. ئىمەش زۆر دەمىكە نەچووئىن بو ئەوئى. ئەوہ
 چەندىن سالە نەچووئىن... ھەر زۆر لەمىژە من و ئەگنىتا نەچووئىن.
 لەوہوبەر ھەمىشە دەچووئىن.
 ئۆلۆف: ئىمەش ھەروا.

(يوهانه هەلدەستىتە سەرىي. قۆچەكانى پالتوكەى دەكاتەوہ.
يوناس دەچىتە پشتيەوہ، يارمەتى دەدات تا پالتوكەى دابكەنيت،
پاشان هەلیدەواسييت.)

يوهانه: سوپاس. بچينە ژوورەوہ؟ بچينە ژوورى دانىشتن؟
ئۆلۆف: شتىكى خۆش بوو مندالى زۆرى لى بوو. وا هەست دەكرا...
يوناس: هاوريكانى قوتابخانەى بوون؟
ئۆلۆف: شتىكى جوان بوو. لە دواى پشوى هاوين گەرابوونەوہ. هەر
لەبەرئەوہش بوو هەتا مانگى ئەگوستى چاوەرپيمان كرد، بۆئەوہى
ئەوانيش بەشدار بن. وا هەست دەكرا... كە بيگومان دەبيت ئەوان
لەوى بن. بەوانەوہ پروناكتر بووہوہ. زۆر خۆش گۆرانبيان وت.
يوناس: بەلى، زۆر خۆشە. ئەو گۆرانبيوتنە هەميشە خۆشە.
يوهانه: چەند سەختە گويت لە منداڵ نابيت كاتيك گۆرانى دەلین.
ئۆلۆف: نا، ئەوہ نييە، شتىكى ترە.
يوهانه: خۆ ئەوان لە بەشى مۇسقىا دەخوينن؟
ئۆلۆف: تۆ دييت لەگەلمان.
يوهانه: نەخىر... دەبيت خۆم بگۆرم. خۆم نەگۆرم؟
ئۆلۆف: بچينە ژوورەوہ وردە وردە. ئەوى زۆر پروناكترە.
يوناس: چەند جوانيت بەم كراسەوہ.
يوهانه: بەراستە؟ پييت واىە؟
يوناس: بەلى... كراسىكى تا بلپييت جوانە.
يوهانه: ئەم كراسە؟ بەراستە؟
يوناس: بەراستە.
يوهانه: هەست دەكەم لەم كراسەدا پروتوقوتم. تەمەنم تەنھا ۳۵ سألە.

ئۇلۇڭ: دەۋرە.

(دەچنە ژورەۋە)

ئۇلۇڭ: فەرموو، تىكايە دانىشە.

يوناس: سوپاس.

ئۇلۇڭ: كاتت ھەيە تۈزۈك بىمىنيتەۋە؟

يوناس: ئا... بىگومان. بىگومان كاتم ھەيە.

ئۇلۇڭ: گەر كارى دىكەت نىيە كە دەپىت بيانكەيت.

يوناس: كارى ترى ۋەكو چى؟

ئۇلۇڭ: نىتە...

يوناس: نەخىر، نەخىر، بەراستى نا.

ئۇلۇڭ: دلنىايت؟

يوناس: نا... ھىچم نىيە. ھەر ھىچ نىيە بىكەم. ھەر ھىچ شتىك. تەنھا بىرم

دەكرەۋە برۆمەۋە بۇ مالەۋە...

ئۇلۇڭ: ئاۋا. (ۋچانىكى كورت) چۆن دەيگوزەرىنىت؟

يوناس: ئا... نازانم... نازانم چۆن باسى بىكەم.

ئۇلۇڭ: پىكىك ويسكى ناخۆيتەۋە؟ من خۆم پىكىك دەخۆمەۋە.

يوناس: با. پىكىك ويسكى خۆشە. يان ھەرچىيەك بىت.

ئۇلۇڭ: خۆشم پىكىك دەخۆمەۋە. لە يوهانەش دەپرسم بزانم ئەۋيش

ناخواتەۋە. (ۋچان) يوهانە پىكىك ويسكى دەخۆيتەۋە؟

يوهانە: لىرەم. چىت دەۋىت؟

ئۇلۇڭ: پرسىارى ئەۋەم كرد گوتم بزانم پىكىك ويسكى دەخۆيتەۋە؟

يوهانە: ئا. راۋەستە، (ۋچان) ھەر ئىستا دىمەۋە.

ئۇلۇڭ: چاكە. (ۋچان) يوهانە ھەر ئىستا دىتەۋە.

يوناس: بەللى. ئم.

ئۆلۆڧ: يوهانە خۆى دەگۆرپت. لە ژوورى نووستنەكەيە. ئەمە زۆر زەحمەتە بۆ ئەو.

يوناس: ئەمە بۆ تۆش زۆر زەحمەتە.

ئۆلۆڧ: وايە...

(وچان)

ھا. فەرموو. (وچانىكى كورت) كەمم بۆ تى نەكردووويت؟

يوناس: نەخپ، باشە، سوپاس.

ئۆلۆڧ: دەبا بخۆينەو.

يوناس: نۆش. (وچان) تامى ويسكى دەدات.

ئۆلۆڧ: چپت گوت؟

يوناس: بەدرىژايى ھاوين ھيچم نەخواردۆتەو. تەنھا تۆزى شەراب

نەبپت لە كاتى نانخواردندا. ھەولم دا كەمى بكەمەو.

بەدلىيايىيەو ئەگنىتا ھەموو شەويك يەك بوتل شەرابى

خواردۆتەو.

ئۆلۆڧ: خۆشتان بەسەربرد؟

يوناس: نەخپ.

ئۆلۆڧ: ئيمە تا رادەيەك كاتىكى ئارام و ھيمنمان برە سەر... خۆ

كەشوهەواكەشى وا ناخۆش بوو. بەدرىژايى كاتيش ھەر باران

بوو.

يوناس: ئا، بەراستى. لە سالى ۱۹۹۳ وە ھاوينى وا باراناويمان نەبينيو.

ئۆلۆڧ: ۱۹۹۳؟

(وچانىكى كورت)

ھاوينى ئەو سالەش باران زۆر بارى؟

يوناس: ئا، ھەر زۆرىش بارى.

ئۇلۇف: بىرم نايەت.

يوناس: ئەو كات من و ئەگنىتا خانوويەكمان لە خوارەوہ لە ھالاند^(۱) بەكرى گرتبوو. خانوويەكى كۆنى ساكارى ھاوينە. پەر لە ملەى دوو كلکہ. ھەموو جۆرىكى لى بوو. تا بلىيت ناخۇش.

ئۇلۇف: بەلام لاي ئيمە بارانىكى وا نەبارى. بەھەرھال، كەمىك زياتر لە ئاسايى بارى... بەلام خۇشيش بوو... ئەگىنا... لە كۆتايى مانگى ھەوتدا چىمەن و ھەموو سەوزە و مەوزەيەك زەرد ھەلدەگەرپىن. بەلام ئەم ھاوينە بەتەواوى سەوز بوو، سەوز و دلگىر.

يوناس: ئەوہ يەكەم ھاوين بوو پىكەوہ بين... ئەوہ بوو من و ئەگنىتا ئەو شويئەمان بەكرى گرت.

ئۇلۇف: تۆ و ئەگنىتا؟

يوناس: بەلى. ھەست دەكەم سالانىكى زۆر لەوہوبەر بووہ.

ئۇلۇف: چاكە... ئەرى پەردەكان دادەمەوہ؟

يوناس: بو؟

ئۇلۇف: لە ژوورەوہ ھەر زۆر پرووناكە.

يوناس: ئا، ئاوا خۇشە.

ئۇلۇف: تۆ ھەر رىك لە بەرھەتاوہكەدا دانىشتوويت. خو ھىچ نابىنيت.

دەبىنم كە ھىچ نابىنيت.

يوناس: نەخىر... وا باشە... دەتوانم دەست بەچاومەوہ بگرم.

ئۇلۇف: لىرە دانىشە. فەرموو وەرە و لىرە دانىشە. جىگاكان دەگۆرپىنەوہ. من

دېم لەوى دادەنىشم.

يوناس: ئەو كاتە تۆ ھىچ نابىنيت.

ئۇلۇف: قەيناكە... جىگاكانمان دەگۆرپىنەوہ.

يوناس: ھەر زۆر لەسەر شت دەپۆیت.

ئۆلۆف: واىە.

(جىگاكانيان دەگۆرنەوہ. بەلام ئۆلۆف دانانىشىت، ھەر بەپىوہ

دەمىنىتەوہ.)

ئۆلۆف: ئاوا باشتىر نىيە؟ پىكىكى دىكە دەخويتەوہ؟

يوناس: نەخىر، سوپاس. بەسمە. ھىشتا تۆزىكم ماوہ... خۆت چۆنيت؟

ئۆلۆف: (وچان) چى بلىم؟

يوناس: پىويست ناكات ھىچ بلىت.

ئۆلۆف: پىويست ناكات ھىچ بلىم.

(بى دەنگى)

پىويست ناكات ھىچ بلىم. (وچانىكى كورت) جوان نەبوو؟

يوناس: ئم. (وچانىكى كورت) با.

ئۆلۆف: ئەرى گۆرستانەكە... جوان نەبوو؟

يوناس: زۆر.

ئۆلۆف: تا بلىت سادە و پاكر.

يوناس: ئاخر.

ئۆلۆف: ئىمە رىك ئەوہمان دەويت. سادە و پاكر. پووناكىش.

يوناس: واىە.

ئۆلۆف: بۆيە مەراسىمى بەخاكسپاردنىكى بۆرژوازيانەمان كرد. ئىمە

باوہرمان بەخودا نىيە.

يوناس: منىش بروام پى نىيە.

ئۆلۆف: بەھىچ خودايەك. (بە يوہانە دەلىت كە لەو كاتەدا دىتە ژوورەوہ)

خۆت گۆرى؟

يوهانه: ئا، نابىنىت؟ خۆ مەسەلەيەك نىيە؟ (وچانىكى كورت) برسیتانە؟
يوناس: نەخىر.

ئۇلۇڧ: نەخىر، ئەوھى راستى بىت برسيمان نىيە... پىكىك ويسكىت دەوئە؟
يوهانه: ئا، دەمەوئە

يوناس: دەتەوئە، لىرە دانانىشىت؟

ئۇلۇڧ: يوهانه، ھەرگىز لىرە دانانىشىت.

يوهانه: ئەمە ژوورى تۆيە. ژوورەكەى منىش لە ناوھەيە.

ئۇلۇڧ: بەلام ھەندىك جار لە ژوورەكەى تر دادەنىشىن گەر سەپرى
تەلەفزيون بکەين يان گوئى لە مۇسقىقا بگرين.

يوهانه: لىرە ھەست ناکەم لە مالى خۇمدا بم.

(وچان)

يوناس: لەوئىدا تەمەنى ئەو چەندە؟

ئۇلۇڧ: ئەمە... ئەمە وینەيەكە كە لە گەشتىكدا بۇ دوورگەى كرېتا لە يۇنان
گرتوومانە. ئەو كات تەمەنى ئەو چەند بوو؟ پېنج؟

يوهانه: شەش. سالى ۱۹۹۵ بوو.

ئۇلۇڧ: راستە... لەو كاتەدا لە دوورگەى كرېتا بووين. تا رادەيەك
گەشتمان زۆر دەکرد. ھەموو سالىك. ھەزمان بەگەشتکردن دەکرد.

پېم وايە لىرە مەلەى کرد. لە دەرياي ئىجەدا.

يوهانه: ئەو جارە مەلەمان نەکرد. ئاوەكە زۆر سارد بوو. سەرەتاي مانگى
مايى بوو.

ئۇلۇڧ: مانگى مايى بوو. بەراست؟

يوهانه: ئا.

ئۇلۇڧ: دلنبايت؟

يوهانە: بەلّی. دلنیام.
 ئۆلۆف: بەلام ئەو دەیویست مەلە بکات.
 یوناس: مندال گوی ناداتە ساردی و گەرمی. بیرى لى ناکەنەو.
 يوهانە: ھەر مندال مەلە دەکەن.
 ئۆلۆف: ئەم وینەیم لەو کاتەدا گرتوو کە ئەو لە کەنار ئاوەکە بوو. ھەر
 بەتەنھا دەریپى مەلەى لەبەردایە.
 يوهانە: بەلام زۆر سارد بوو.
 ئۆلۆف: سنبەرەکەى لە لەمەکەدا دیارە... خۆر خەریکە ھەلدیت.
 يوهانە: یان ئاوا دەبیت.
 ئۆلۆف: ئەو چییە بەدەستیئەو؟
 يوهانە: نایەتەو بیرم... چۆن ئەو لە بیر بیت؟
 ئۆلۆف: نازانم ئەو چییە بەدەستیئەو.
 يوهانە: لە بەلەمیک دەچیت.
 ئۆلۆف: من نابینم چییە... دەموچارى نابینم.
 يوهانە: لە بەلەمیک دەچیت.
 ئۆلۆف: بیگومان بەلەمە.
 يوهانە: لەو بەر بیرم لى نەکردبوو... نەمدیبوو.
 یوناس: وینەیکەى جوانە.
 (بیدەنگى)
 ئۆلۆف: مروّف دەبیت لە دلّی خۆیدا نەیهیلّیتەو... ئیمە دەبیت لە دلّی
 خۆماندا نەیهیلّیتەو و باسى بکەین.
 یوناس: بیگومان.
 ئۆلۆف: ھەمیشە و ھەمیشە... تا ئەو دەمەى دەتوانین.

يوهانه: به سېبه ره که وه جوانه.

يوناس: ئا.

ئولوف: مروف نازانېت ئه وه چييه.

يوهانه: پيم وايه نييه شتيكي به دهسته وه بيت، هر وا وه ستاوه.

ئولوف: ئاخر.

يوهانه: كه ميك كه مته رخه م.

ئولوف: ئا.

يوهانه: له بهرئه وه ي ده زانېت وي نه ي ده گيريت.

ئولوف: چيت گوت؟

يوهانه: ئه وه ده زانېت وي نه ي ده گيريت. ئاگاي لييه. كه تو وي نه ي ده گيريت.

ئولوف: ئا، بيگومان وايه. (وچانكي كورت) پيويست بوو له دووره وه

بووه ستا مائه. به دلنيايييه وه بيست ده قيقه... مه تر.

يوهانه: وي نه گريكي باش نيت. تو ته نها يه ك تاقه وي نه ي روون چييه

نه تگرتووه.

ئولوف: بوچي وام كردووه؟

يوهانه: تو له شتي ته كنكي ناگه يت. هر گيزيش نه تكدووه. من هه ميشه

هه موو ئاميره ته كنكييه كانم به ستووه كه كرپومانن. سيدييه كه،

ئاميري قيديو، جليشور. هر خويشم ئوتوموبيل لي ده خورم. خو تو

ته نانه ت موله تي لي خورپنيشت نييه.

ئولوف: ده زانم.

يوهانه: بو خو ت فيري لي خورين ناكه يت؟ خودا ده زانېت كاري من چه ند

ئاسانتر ده بيت. زور ناخوشه ئه وه هه موو ريگايه دانيشيت و

ئوتوموبيل لي بخوريت تا بگه يته ئه وي. شه ست ميل.

ئولوف: ئا... يوهانه ئوتوموبيله كه لي ده خوريت.

يوهانە: ئەو كات سەفەرى دەرەۋەى ولاتىش ھاسانتر دەبىت... گەر من
 ماندوو بووم، تۆلى دەخوپىت.
 ئۇلۇف: رەنگە مۆلەت دەر بەھىنم.
 يوهانە: قەت مۆلەت دەرناھىنيت.
 ئۇلۇف: وا مەلى... كى چوزانىت.
 يوهانە: با، من دەزانم.
 يوناس: حەز دەكەم ئۆتۆمۆبىل لىبخورم.
 يوهانە: منىش پىم خۆشە ئۆتۆمۆبىل لىبخورم... بەلام ئەو كەى خۆشە بۆ
 بەسەربردنى پشوى ھاوین يەك دوو ھەزار كىلۆمەتر تا ئىتالىا و
 فەرەنسا لى بخوپىت.
 يوناس: ئەو سەربەستىيە. ھەر لەبەرئەۋەيە كە لاي زۆربەى خەلك
 مانايەكى گرنكى ھەيە.
 يوهانە: ھەر زۆر نايابە.
 يوناس: دەبىت مشورى ئۆتۆمۆبىلىكى نوى بخوم.
 ئۇلۇف: ھاوینى رابوردوو ئۆتۆمۆبىلمان زۆر بەكار نەھىنا.
 يوهانە: بەلى، دەتوانم بلىم كە ھەر ھىچ بەكارمان نەھىنا.
 يوناس: ھەرودھا ئىمەش... ديارە ئاۋوھەۋاكە نەيدەھىشت.
 يوهانە: ئۇلۇف زۆرى پى خۆشە بەئۆتۆمۆبىل بگەرپىت... ئەمەش بوۋتە
 باشتىن چركەساتەكانمان.
 ئۇلۇف: ئا، لە سەرەتادا ھەمىشە لە دەرەۋە بووین و دەگەرپاين... ھەر
 ئەۋەندەى پشومان ھەبوۋايە خىرا بەئۆتۆمۆبىل بەھەموو سوید و
 ئىتالىا و فەرەنسادا دەگەرپاين. ھىندە بەختيار بووین كە يەكەم
 ئۆتۆمۆبىلمان كرى. ئۆتۆمۆبىلىكى كۆنى فەرەنسى بوو.
 يوهانە: رىنۆيەكى چوار بوو.

ئۇلۇڭ: ئا، دېتەوۋە يادت؟ چەند سالىك ھەر ئەۋمان ھەبوو. زۇر ناخۇش
بوو كە ھاتىنە سەر زايە كىردى. ئەۋە يەككىك بوو لە ناخۇشتىن ئەۋ
شتانەى كە بەسەردا ھاتوۋە.

(وچان)

يوھانە: ئىستە چى بگەين؟

يوناس: مەبەستت چىيە؟

يوھانە: ئىتر كارمان زەحمەت دەبىت.

ئۇلۇڭ: واىە.

يوھانە: كە چوار دەورمان چۆل دەبىت.

ئۇلۇڭ: ئىستا لەم كاتەدايە، زەحمەتە.

يوناس: من پىم وانىيە برۆم.

يوھانە: تۆ نالىم.

يوناس: دەزانم.

يوھانە: من مەبەستم تۆ نەبوو.

ئۇلۇڭ: نەخىر، نا، نا... مەبەستمان لە تۆ نەبوو.

يوھانە: مەبەستم تۆ نەبوو... ئەرى ئەگنىتا ۋەزى چۆنە؟

ئۇلۇڭ: زۆربەى خەلك تۆزىك بەلايانەۋە گرانە پەيوەندى دروست بگەن...

نازانن بەتەۋاۋەتى چى بلېن و... چى بگەن.

يوھانە: گوزەرانى چۆنە؟

يوناس: گوزەرانى ئەگنىتا؟ خراپ نىيە... لەۋ برۋايەدام.

يوھانە: خراپ نىيە؟

يوناس: نازانم، نازانم چۆنە. فرىاي ئەۋە ناكەۋىن يەكتىر ببىنن. ئەۋ تا

پادەيەك زۆر كار دەكات. ھەروەھا منىش... رەنگە لەبەرئەۋە بىت

كە ۋەزەمان باش نىيە... يان لەبەرئەۋە بىت كە زۆر كار دەكەين

بۆيە وهزيمان خراپه، نازانم. بهلام لهوه دهچيٽ كه خهريكه له
 ژياندا نهمينيٽ.

ئۆلۆف: بۆ ئيمه خوښ بوو كه ئيوه لهوي بوون.
 يوناس: خو ئيمه يهكتري هەر نابينين... ئا، ئەمرو يهكترمان بيني.
 يوهانه: ئەو بهنياز بوو بچيٽ بۆ شوينيٽ؟
 يوناس: ئا، وا بزانم بۆ لوند(٢). رۆژي شهممه دهگهريتهوه... نازانم، وابزانم
 كۆنفرانسيكي ههيه.

ئۆلۆف: خوښ بوو بتانتوانيايه لهگهلمان بوونايه... ئيمه له قوناغي
 خويندني ئامادهيييهوه، يهكتر دهناسين. بهههرحال ئيوه
 ديترين هاورييمانن. ئيمه زۆر شتمان پيکهوه کردوه. ديتهوه
 يادت كه بۆ يهكهم جار يهكتريمان ناسي؟
 يوناس: له ئامادهيي... ئا، ديتهوه يادم.

ئۆلۆف: بهسهيرم دهزانيت، ههميشه له قاوغهكهي خوتدا و بيدهنگ، هەر
 زۆر خراپ خهمدانگرتوو ديار بوويت.

يوناس: ههلبهت وابوو. زۆر رقم لهو قوتابخانهيه بوو. ئەو ئافرهته رهشه
 كي بوو گوراني دهچري... بهر لهوهي بچينه پيشي و مائئاوايي
 بکهين؟ كي بوو؟ گورانييهكهي چي بوو؟ پيم وابوو لهوهوبه
 بيستبووم.

يوهانه: بيگومان بيستبووت و دهناسييهوه. ئەوه باخ بوو... موزيکهكه له
 ئازارهكاني ماتيو سهوه(٣) وهگرارهوه.

يوناس: ئا، وايه... لهوهوبهري بيستبووم.
 ئۆلۆف: ئەو ههزي لي دهکرد. ئيريك ههزي لي دهکرد.
 يوهانه: نا، نا، نا ئەو دهيزاني كه تو پيٽ خوښه بيبيستيت.
 ئۆلۆف: من لهو بر وايهدام ئەويش ههزي لي دهکرد. دلنيام.

يوناس: ئەو ئافرەتە كى بوو؟ ئەو ئافرەتە درىژە رەشتالە؟
يوهانە: مامۆستاكەى بوو.
يوناس: ئەھا.
يونانە: مامۆستاي ئىنگلىزى بوو. كارەكەى كاتىيە. جوانە.
يوناس: دەنگى خۆشە.
ئۆلۆف: پرسیارم لى كرد گەر بتوانىت گۆرانىيەك بچرىت. هیندەم پى
خۆش بوو كە وتى ئا. ئەو تەنھا مامۆستايەكى نۆرەكارە. ئەو كارە
زیادە بۆ ئەو دەكات تا خەرجى گۆرانى وتنى پى دابىن بكات.
يوناس: دەنگى زۆر خۆشە. مروف سەرى سوور دەمىنىت.
ئۆلۆف: واىە دەنگى خۆشە، پىت وابوو گۆرانىيەكە زۆر درىژە؟
يوناس: نەخىر، بەھىچ جۆرپىك.
ئۆلۆف: ئىمە بىرمان لە شتراوس^(۴) دەكردەو، بەلام ئەو موزىكىكى ترە.
كونىك لە تەنورەكەتدايە.
يونانە: دەزانم... لەگەل ئافرەتەكە قسەت كرد؟
يوناس: كەى؟
يونانە: دواى مەراسىمەكە؟
يوناس: كەى؟ لە پرسگەى نەخۆشخانەكە؟
يونانە: ئا. من پىم وابوو، تۆم دى وەستابوويت و قسەت لەگەل ئەو
ئافرەتە دەكرد. لەوانەشە يەككىكى تر بووبىت.
يوناس: نا، من بووم... شتىكم پى وت... پىم وت كە دەنگى خۆشە.
ئۆلۆف: جا بەراستى دەنگى خۆشە.
يونانە: پووخۆش ديارە.
ئۆلۆف: من دەبىت بەيانى بچم بۆ ئەوئى. دەبىت بچم بۆ قوتابخانە و
شەكەكانى بىنمەو. لە بىرم چووبوو.

يوهانه: دوتوانيت دوايى بچيت. چ پهله يه كته.

ئولوف: دهووايه له مانگى شه شدا بچوومايه و شته كانيم بهينايه، بهر له وهى قوتابخانه دابخريت، به لام له بيرم چوو. (وچانئيكى كورت) نازانم چەندم بير چووته وه. ئەمەش بەختى مروّقه كه شتى له بير دهچيته وه... دوتوانم دواى كارهكەم بچم.

يوهانه: دوايى بچو، پهلهت چييه.

ئولوف: نا، به لام باشتتر وايه هەر بچم. هيوادارم ئەوان ليم حالى بن. هيوادارم ئەوان به وه نارپهحت نه بن.

يوهانه: بيرى لى مهكهره وه. خو پهله يه ك نييه.

ئولوف: ئەوان له كوئين؟

يوهانه: بيگومان ده بيت كه سيك هەر مشوورى خوار د بيت.

ئولوف: توله و بروايه داي؟ (وچانئيكى كورت) بير بكه ره وه گهر شته كان ون بووبن... بير بكه ره وه گهر نه ياندوزينه وه؟ ئەو كاته چى بكه ين؟

(بيدهنگى)

يوناس: له و بروايه دام كه...

يوهانه: نا، تو نابيت برويت! تكايه... تو نابيت برويت.

يوناس: نا، ناروم... هەر ويستم بچم بو سەر ئاو.

يوهانه: جارى نابيت برويت... تكايه.

يوناس: ناروم، تهنه دهچم بو سەر ئاو. دهگه ريمه وه.

(يوناس دهچيته دهره وه. ئەوان به بي دهنگى دانه نيشن.)

(وچان)

ئولوف: (دواي ئەوهى يوناس دهگه رپيته وه) توزيك ويسكى تر ناخويته وه؟

يوناس: نه خير، سوياس... هينده بهسه.

يوهانه: چەند پيس دياره، فريا نه كه وتووم گسكيكى لى بدهم.

يوناس: دەستت بەكار كىردووه؟
ئۆلۆف: كى؟ (وچانىكى كورت)، من؟
يوھانە: ھەفتەى داھاتوو دەست پى دەكەم. پۆزى دووشەممە. ھەفتەيەكى
تريش پشوم ھەيە. يەك ھەفتەى تەواو. من...
ئۆلۆف: من چوارشەممە دەستم پى كىرد. بىرم كىردووه وا باشتىرە دەست پى
بكەم. بەلام ھەر ناشزانم چىم كىردووه. ھەر نازانم. ديارە ھەر
ئەوھم كىردووه كە ئاسايى دەيكەم.
يوناس: نا، بەلام تۆ پى دەچىت...
ئۆلۆف: مروف ھىچى لە دەست نايەت. بەوھى باشە ئەو ئىشەشمان ھەيە
كە شتىكىمان لە بىر دەباتەوھ.
يوناس: بەلى، ئەوھ شانسە.
ئۆلۆف: مروف زور مېھربانە. (بەزەردەخەنەوھ)، بەراستى وان. ئەوان ھەر
زور مېھربان بوون.
يوھانە: لەو بىروايەدام دواتر خراپتر دەبىت... كاتىك دوخەكە ئاسايى
دەبىتەوھ. گەر شتى وا بلوئىت.
يوناس: خو ئىوھ بەتەماى ھىچ شوئىنىكى دوور نىن؟
يوھانە: وتت چى؟
يوناس: ناكىت بۆ ماوھىەك بچن بۆ شوئىنىك بۆ خوتان؟
يوھانە: بۆ كوى؟
ئۆلۆف: جىي خويەتى بچن بۆ شوئىنىك.
يوھانە: بۆ؟ بۆچى پىت باشە سەفەرىك بكەين؟
يوناس: نا، ھەر ويستم بلىم... لەوانەيە... لەوانەيە خوئش بىت بۆ ماوھىەك
دوور بكەونەوھ.
يوھانە: لە چى دوور بكەوينەوھ؟

يوناس: نهخير.

يوهانه: ناكريت.

يوناس: نهخير، نهوه... نهوه...

يوهانه: هرگيز نهه كارساتهه له بير ناچيتهوه.

يوناس: نا.

يوهانه: دهزانم له بيرم ناچيتهوه.

يوناس: نهخير، دهزانم... من مهبهستم... نازانم... هيچ نازانم.

يوهانه: ئيتر من هه مان نهو مروقهه جارن نيم. ليم تى دهگهيت.

(وچان)

ئولوڤ: نهه تو خوت چونى، نهري بهراست؟ ئيمه...

يوناس: نا.

ئولوڤ: ئيمه تنها هر باسى خومان دهكهن.

يوناس: مهبهستت كارهكهيه؟ نا... نهوه چونه؟ دهتوانم بليم باشه.

ئولوڤ: چاكه.

يوناس: نا... من دلّم پيى خوشه... چهند سهيريش بيته بهر گوى... من

ناچارم. نهري نهوان چى دهليين؟

(وچانكى كورت)

پياو دهبيت وهزعهكهه بهدل بيت. بهلام من زياتر لهگهل نهو

مروقانهدا دلّم دهكريتهوه كه... بهختيار نين... جورىك دلنيايى له

پهزاره و بهدبهختيدايه. پياو دهزانيت چى چاوهروانيى دهكات. هيچ

كتوپرييهكى گهوره له نارادا نييه. نهه كهميك لهوه دهچيت كه له

مالى پير و پهككهوتهكان كار بكهيت، بچيت بهدهم پير و

بهجيپهيراوهكانهوه، هرچهنده زوربهشيان تا رادهيهك گهنجن...

هر لهوه دهچيت كه له دهزگاي كاروبارى كومهلايهتى كار بكهيت.

ئەمەش ھەروايە... ھەندىك جارىش پەرجوو پرو دەدات. شتىكى
ترسناكە. ھەندىك جار وەك نەخۇشپىيەكى گران وايە كە ھەر لە
خۇيەو چاك دەبىتەو، بەلام كە مرۆف ھىوابراو بوو و پىي و
بوو نەخۇشەكە ھەر دەمرىت.

ئۇلۇف: تى ناگەم. تى ناگەم ئەمە چىيە.

يوھانە: چى تى ناگەيت؟

ئۇلۇف: بەلنىيايىيەو ناتەواوييەك ھەيە.

يوناس: چ ناتەواوييەك؟

ئۇلۇف: ناتەواوييەك لاي منە... ھەر زۆر كەم لە ترس و خەمۇكى حالى
دەبم... بەلنىيايىيەو ناتەواوييەك ھەيە.

يوناس: چۆن؟

(وچانىكى كورت)

مەبەستت چىيە؟

ئۇلۇف: ناتەواوييەكە، شتىكە لە مندايە، كە تواناي تىگەيشتنم لە ترس و
خەمۇكى نييە. دەزانم ترس و پەژارە ھەن. بەلام من خۆم
مندالىيەكى وا خۆش و بى دەردەسەرىم ھەبوو، بەھەر حال...
ھەلبەت من لە دنيادا تەنھا مرۆقۇكىم كە ئاوا بەختيار بوويىت.
ژيانىكى مندالىي خۆش و بى گرفت... دايك و باوكىكى بەپەرۆش و
ميھربان. خەلكانىكى باش و ميھربان. خەلكانىك كە ھەرگىز
لەگەل يەك بەشەر نەدەھاتن.

(وچان)

ئەوان ھەبوون، لەوئ بوون. ھەرگىز خۇيان لە شت ھەلنەدەقورتان.
ھەرگىز وشەيەكى نابەجىيان بەكار نەدەھىنا. ئەوئەيە ژيانىكى
شاد و خۆش. دوايىش ئەو ھەلە مەزنەشم بۇ ھەلكەوت، بەوئەي

چەند ھاۋرپپەكى چاكىشم ھەبىت، ھەرۈك... ئا، ئىۋە دەزانن.
دوایش یوھانەم ناسى... لە پۆزى لاۋىتیمانەۋە پىكەۋە ژياۋىن...
ۋا ئىستاش بەردەۋام ھەر پىكەۋە دەژىن...

یوناس: ئەرى.

ئۆلۆف: ۋا نىيە؟

یوناس: راستە، پىكەۋەن.

ئۆلۆف: ئا، بەلى پىكەۋەن. پىكىشەۋە بوۋىن... پىكەۋە ژياۋىن... بەلام پىاۋ
نازانىت... پىاۋ ناتوانىت داۋا بكات كە ژيان بەسەر بەرىت بەبى...
ئەۋە چى پى دەوترىت؟ (ۋچان) زوو يان درەنگ مروف دەبىت...
بۇكسىكى بەر بکەۋىت كە بەتەۋاۋى بىكوتى بەزەۋى دا، مروف
دەبىت حسابى ئەۋە بكات. ئەى ۋا نىيە؟

یوناس: بەلى مروف دەبىت ئامادەى ئەۋەش بىت.

ئۆلۆف: ئامادە، ئا... بەلام چۆن پىاۋ ئامادە بىت؟

یوناس: نەخىر، ناکرىت پىاۋ ئامادە بىت.

ئۆلۆف: تۆ دەتوانىت بۆمى باس بکەیت؟

یوناس: نەخىر، ھەرگىز مروف ناتوانىت ئەۋ ئامادەبىيەى ھەبىت.

ئۆلۆف: ئەرى، دەبۋاۋىە تۆ ئەۋەت بزانيايە... تۆ، ھەر كەسىك نا، تۆ ئەۋەت
بزانيايە.

یوناس: چۆن دەكرىت مروف ئامادە بىت؟

ئۆلۆف: كورە نەخىر، شەپتان بەنەعلەت بىت.

یوھانە: جنىۋ مەدە.

یوناس: مەبەستت چىيە لەۋە كە من...

ئۆلۆف: من جنىۋ دەدەم؟

یوھانە: ئا.

ئۇلۇڭ: جىنپوم دا؟ ئەوۋە عادەتى من نىيە.

يۇھانە: نەخىر.

كارىكى ھەلەيە... ھەرگىز شتى وا ناكەم.

يۇھانە: جا چىيە؟

يۇناس: مەبەستت چىيە كە بەمن... كە دەبا من بمزانىايە.

ئۇلۇڭ: وتت چى؟

يۇناس: ئەوۋە چىيە كە من؟ نەخىر.

ئۇلۇڭ: من وتم چى؟

يۇناس: نەخىر. (وچانئىكى كورت)، نەخىر، ھىچ نەبوو.

ئۇلۇڭ: وتم چى. يۇناس؟

يۇناس: ھىچ نەبوو. دەى بى مانايە.

(وچان)

ئۇلۇڭ: نەخىر.

يۇھانە: ئەمە ھەرگىز شتىك نىيە. شتى ناوۋەختە.

ئۇلۇڭ: نەخىر، من دەبىت بلېم... من دەبىت بلېم كە ھىچ تى ناگەم.

يۇھانە: تۆلە چى ناگەيت؟

ئۇلۇڭ: من تى ناگەم چى پرووى داوۋە. ناتوانم لەوۋە بگەم. ناتوانم لىي

حالى بىم. گەر ئىمە تەنھا پىنج خولەك زوتتر بگەيشتىنايە ھەرگىز

ئەمە پرووى نەدەدا... تەنھا پىنج خولەك... بەو شىۋەيە ئەوان

دەبانتوانى رىزگارى بگەن. ئىمە لە كاتى خۇيدا دەگەيشتىن. بەلام

ئەو دەمەى ئىمە گەيشتىن ئەو لە ھەناسەدان كەوتىبوو.

(ژوورەكە لەسەرخۇرۇنوناك دەبىتەوۋە. كارىن لە ژوورەكەيە.

لەوانەيە ھەمىشە ھەر لەوئى بوويىت - ھەلدەستىتە سەرىي،

دەچىتە لاي كىتېخانەكەوۋە، ھەندى لەو كىتېبانە رىك دەخاتەوۋە كە

بەشىۋەيەكى ھەلە دانراون.)

كارين: ئىۋە زۆر خۇشگوزەرانن لەو خوارە.

يوناس: بلىم چى، نازانم... راست دەكەيت.

كارين: شتىكى خۇشە پياو مالىكى ھەبىت، پووى تى بكات... ھەرچەندە

مرۇف فرىاي ئەۋە ناكەۋىت ھىندەى خۇت ئارەزوو دەكەيت لەۋى

بىت. لە پايزى رابوردودا، فرىاي ئەۋە نەكەۋتىن برۆين. بىرمان

لەۋە كىردەۋە كە ھەموو سىۋەكان بنىرىن بۇ كارگەى شەربەت

كىردن، بەلام بۇمان پىك نەكەۋت... چى بكەين؟

يوناس: نازانم... ئىمە برىارى ھىچ شتىكىمان نەداۋە... باسى ئەۋەمان

نەكىردۋە... ھەر باسى ھىچ شتىكىمان نەكىردۋە... لە دواى ئەۋ

مەسەلەيەۋە كە پووى دا.

كارين: بىگومان ئىمە لە چلەى ھاۋىندا دەرۆين، ۋەك عادەت وايە... گەر

فرىا بكەۋىن... عادەتەن ھەۋل دەدەين لە دەۋرۋەرى بىستى مانگدا

بەرەو خوار بىنەۋە... ئەگەر ئىۋە نا...

يوناس: ئەگەر ئىمە چى؟

كارين: ئا، ئەگەر ئىۋە... لەۋانەيە پىۋىستتان پىمان بىت.

يوناس: ئەرى ئەۋە چى بوو؟ ئەۋە چى بوو تەقەى ھات؟

كارين: نازانم... چى بوو؟

يوناس: شتىك تەقەى ھات.

كارين: دەنگى ئاۋگەرمكەرەكە بوو. ھەندىك جار بەۋ شىۋەيە دەنگى لىۋە

دېت.

يوناس: ئەھا.

كارين: نازانم بوچى...

يوناس: نەخىر. يەخچال (سەلاجە)كەى خۇمان كە لە گوند دامان ناۋە

بەشیوھەیکە ترسناک دەنگی لیوھ دیت. دەلەریتەوھ و دەجیکینیت و بەو شیوھە. ئەوھ بۆ دوو سال دەچیت، ھەول دەدەین، بیگۆرین، بەلام ئەوان گوناھەکە دەخەنە ئەستۆی کارگەکە. تا ئیستا چوار جار وەستامان ھیناوتە سەری ھەولی داوھ چاکە بکاتەوھ، بەلام ھەر دوای چەند پۆژیک وەك خۆی لی ھاتووتەوھ. زۆر بەتازەبیش کپیومانە. یوھانە دانەیکە دەویت دەرگاکی ئەلەمنیۆم بیت. ئیستە ئەوان دەلین ئیمە دەتوانین دانەیکە تر بکیرین کە دەرگاکی ئەلەمنیۆم بن، بەلام ئەوھ نرخەکە دوو ھەزار گرانترە. پیاو چی بکات؟ ھەر لەو بارودۆخەدا بمینیتەوھ؟ ھەموو ھەفتەیکە کە لەو خوارەم تەلەفۆن دەکەم بۆ دوکانەکە، بەلام ھەرکە لەوی دەگەرینەوھ مەسەلەکەم لە بیر دەچیتەوھ، تا سالی ئاینده. نازانم، بۆ ھاوین، ئیمە چی بکەین. ئەو مەسەلەیمان باس نەکردووتەوھ. ھەر باسیشمان نەکردووتەوھ. زۆر شتی تر ھەیکە ھیشتا باسمان نەکردووتەوھ. فریا ناکەوین.

کارین: راستە، بیگومان وایە.

یوناس: نا، شت زۆرن... کە ھیشتا باسمان نەکردوون.

کارین: کاتی خۆی دیت.

یوناس: نازانم... باشە مرۆف ھەول بەدات خۆی بخاتەوھ سەر خولگە

ژیان... جا ھەرچونیک بیت... یان ئەوھتا بەتەواوتی کۆتایی پی

بھینیت... بەر لەوھ کات بەسەر بچیت... بەر لەوھ ترس دات

بگریت و ئیتر نەویریت. بەر لەوھ یەکیکی تر ئەو ھەنگاوە بنیت.

کارین: بەزەیم بەو دا دیتەوھ.

یوناس: منیش.

کارین: بیگومان ئەمە ترسناکترین شتە کە روو بەدات.

يوناس: وايه.

كارين: كه چى دووجاريش پروو ديدات

يوناس: ئهري... ئه مه ترسناكترين شته كه پروو بدات.

كارين: ئه وپهري خراپترينه.

يوناس: ئه وپهري خراپترين.

كارين: كه چى... سهرله نويش پروو ديدات وه.

يوناس: ئهري.

كارين: پيم وا نيه شتيكى له وه خراپتر هه بيت.

يوناس: نهخير.

كارين: تهنه ساليك له مه و بهر بوو.

يوناس: بهلي...

كارين: هه ساليك له مه و بهر بوو.

يوناس: ئا... وايه.

(وچان)

كارين: ناكريت بو ماوه يه كى كورت سه فريك بكهن؟

يوناس: ئه وشه يتانه دواى شهش مانگى تر ئازاد دهكريت.

كارين: كى؟ وه ستاكه؟

يوناس: نهخير. ئه و كه سهى ئه و كار به ناحه زهى كرد.

كارين: تو و يوهانه... ئيوه خو تان نايزانن؟

يوناس: نهخير، نازانين... ئيمه هيج نازانين.

كارين: ئهري، من ده زانم.

(وچان)

ئه و زور جوان بوو.

یوناس: ئا، وایه. زۆر جوان بوو... هەر ناتوانم باشی بکه م.
کارین: نا، نا، ببوو... مهبه ستم ئه وه نه بوو که باسی بکریت.
یوناس: ده زانم گوئ مه ده ری.

کارین: ناکریت سه ر دانیکی لای ئیمه بکه ن، گهر ده تانه ویت؟ به مه، ئولوف
و منیش خو شحال ده بین. ئولوف هه ز ده کات هه میسه مرو ف
به ده وریه وه بی ت. زۆر به وه دلخو ش ده بی ت. ئولوف هه ز ده کات تا
نیوه شه و له و باخچه و موبه قه که دانیشت و قسه بکات و گوئ له
مؤسیقا بگری ت. به مه زۆر به خته وهر ده بی ت... یادی ساته
مؤسیقاییه کانی ئیوه ده کات. زۆر جار باسی ده کات... چه ند بی ری
هه موو ئه و شتانه ده کات که ئیوه ده تان کرد.

یوناس: ئا.

(وچانیکی کورت)

له میژه.

کارین: پدویست ناکات مرو ف زۆر شت بلیت. ده کریت ته نها بیده نگ بین.
ئه وئ زۆر هیمنه... ده توانن له خانووچکه ی میوانان بژین... ئه وئ
به ته واوه تی هه ر بو خوتان.

یوناس: ئا، ده زانم. ئه وان چی ده که ن؟

کارین: هه ر قسه ده که ن.

یوناس: ئه ی چی، ده نا چییان هه یه بیکه ن؟

کارین: نه خیر، من مهبه ستم...

یوناس: نا، ده زانم. باسی چی ده که ن؟

(وچانیکی کورت)

ناشتنه که ی ئیریکت دیته وه یاد؟ ئه و کاتیش هه ر لی ره بووین، له م
ژوو ره دا.

كارين: نهخيڭر... من ليڭره نهبووم. من لهگهلتان نهبووم.
 يوناس: نهخيڭر، مهبهستم خۆمه... من ليڭره بووم... هەر هه‌مان ژوور بوو.
 ئيمه هه‌موومان له هه‌مان ژووردا بووين. من له دواى ناشتنه‌که
 لهگه‌ليان چوومهوه ماله‌وه. نه‌مدەزانی چى بلیم.
 كارين: نهخيڭر... ئەو ناتوانیت فيلتەره‌که بدۆزیتەوه. هەر بۆیه، کاتیکى وا
 زۆرى دەویت.
 يوناس: هەرگیز من ئەو رۆژم بىر ناچیتەوه... لەو برۆايەدا بووم ئۆلۆف
 زۆر ئارام و خۆراگر بوو... نازانم بىرم له چى دەکردهوه... بىرم له‌وه
 دەکردهوه له‌وانه‌یه له‌به‌رئەوه بووبیت که ئيریک ژيانیکى به‌ختيارى
 بردبیتە سەر، به‌لام سووفى ئەو ژيانه به‌خته‌وه‌رى نه‌بوو. ئا
 ئەوه‌یه که وا ناخۆشه.
 يوهانه: (دیتە ژووره‌وه)
 ئا، ئيرە هه‌روهک خۆيه‌تى.
 كارين: چى؟
 يوهانه: وتم، ئيرە هه‌روهک خۆيه‌تى.
 كارين: تۆ له‌و برۆايەداى؟
 يوهانه: ئا، لەو برۆايەدام. شتيکی ترسناکه. هەر ده‌لييت کات له جیگای
 خۆی وه‌ستاوه.
 كارين: ئا، من له‌وانه‌یه که... من کات و وزه‌يه‌کی زۆرم بۆ کاروبارى
 ناومال تهرخان نه‌کردوه وهک پيويست... ئۆلۆفیش، هەرگیز له
 ماله‌وه نيه‌يه.
 يوهانه: هه‌روه‌ها ئەويش هه‌روهک خۆيه‌تى.
 كارين: ئەو تا راده‌يه‌ک زۆر سه‌فه‌ر ده‌کات... به‌لام که له ماله‌وه‌ين
 ئاسووده‌ين.

يوهانە: ئەويش ھەرۈك خۆي وايە و نەگۆراۋە. ھېچ گۆرانكارىيەكى
 بەسەردا نەھاتوۋە.
 كارىن: ئەھا... چۆن چۆنى؟
 يوهانە: پرسىيار مەكە.
 يوناس: كى ھەرۈك خۆي نەماۋە؟
 يوهانە: جا مەبەستت چىيە؟
 يوناس: ھېچ شتىك.
 يوهانە: بەھەر حال خۆ ناشىت مەبەستت لە من بىت.
 يوناس: نا، نا.
 يوهانە: بىرت لە خۆت دەكردەۋە، بەبۆچونى من.
 يوناس: بىگومان وايە.
 يوهانە: ھەرگىز دلم بەم ژوورە نەكراۋەتەۋە. زۆر تارىكە. ھەرچىيەكمان
 بكردايە، ھەر وا دەبوو. ھەر نەدەبوو بەشۈينىكى دلگىر.
 كارىن: وايە، دەشىت كەمىك تارىك بىت.
 يوهانە: ئا ئەۋ پەردە كۆنانە... رۆژىك لە پۆژان من ھەلمواسيون.
 كارىن: نا.
 يوهانە: با.
 كارىن: نا.
 يوهانە: با، من ھەلمواسين، باش بىرم دىت.
 كارىن: نەخىر، يوهانە تۆ ھەلتنەۋاسيون.
 يوهانە: نەخىر؟
 كارىن: نەخىر، تۆ ھەلتنەۋاسيون.
 يوهانە: بۆ پىت وايە؟

كارين: ئەو شتىكى نەگونجاۋە. پەردە ھەلۋاسىن، لە تۆ ناۋەشپتەۋە.

يوھانە: بۇ من ناتوانم؟

كارين: ئەوانە نا. چونكە من خۆم كرىومن. ئەوانە خۆم بەر لە پىنج سال
لە «تىن سویدی» لە شەقامى سترانقىگن ھەلمبژاردوون. ئولۇقىشم
لەگەلدا بوو كە كرىمان. پىنج سال لەمەوبەر، ئەوانە تا رادەيەك
تازەن. تەنھا پىنج سال ئەوانەمان ھەيە. دواى ئەوھى لەوئى
بووين، بەرەو يورگوردن^(۵) پياسەمان كرد و لە ئولەقىندبلاد^(۶)
نانمان خوارد. لە كىلگەكەدا دانىشتىن و نانمان خوارد،
كەشۋەھەۋاكەھى زۆر خۆش بوو... تا رادەيەكى زۆر گەرمىش بوو.

يوھانە: ئاۋا دلنپايت؟

كارين: بىگومان.

يوناس: ئا، دەشپت ئەوئى گەرم بپت.

يوھانە: تۆ لەۋە دلنپايت؟

كارين: ئا، زۆر دلنپام. من ھەرگىز لە بىرم ناچپت. ھەر ئەۋ كاتەش بوو،
يادى رۆزى پىگگەيشتمان كردهۋە.

يوھانە: چىتان كرد؟

يوناس: ئەۋ رۆزەي يەكتىتان تپادا بىنى.

كارين: ئەۋ رۆزەي يەكتىمان تپادا بىنى... من و ئولۇف. لەبەرئەۋە بوو
چووين بۇ ئەۋئى.

يوھانە: ئا، بەھەرھال ئەوانە ھەر زۆر لەيەك دەچن. ھەرۋەك ھەمان
پەردە بن. ئەوانە ھەر ھەمان ئەۋ پەردانەن، گەر ئەۋانەش نەبن.

كارين: يەكەمجار بوو، ئولۇف منى دەۋەت كرد بۇ شوپنىك... ئەۋھى
راستى بپت ئەۋ جارەش ئىمە لە يورگوردن بووين و لە پىستورانى
ئولەقىندبلاد نانمان خوارد.

يوهانه: ئەمانە زۆر لەوانە دەچن كە من بەلایەنى كەمەوه، بەر لە پانزە
سال لەمەوبەر كۆپىومىن. ئەوانىش ھەر لەمانە دەچن.
قوماشەكانىشيان ھەروەك يەك وان.

كارىن: لەو برۆايەدايت؟

يوهانه: ئا... من لەو برۆايەدام. دەنا وام نەدەوت.

كارىن: من بىرم نايەتەوه ئەوانەى تر چۆن بوون.

يوهانه: من بىرم دیتەوه. ھەروەك ئەمانە وابوون. ھۆ زۆرە، كە من ئەوهم
بیتەوه ياد. ھەفتەيەك لە دواى ناستنەكە بوو. شتێك نىيە پياو
بىرى بچیتەوه. من ئەوانەم كۆپى بۆ ئەوھى خۆم گورج بكەمەوه.

(وچان)

يوناس: زۆر لەمىژە كە من لە يورگۆردن بووم.

كارىن: بەھەر حال ئەو ستريۆيەكى سىدىي تەواو تازەى كۆپوھ.

يوناس: كۆپوھەتى؟ ئىمەش دانەيەكى وامان پۆويستە.

يوهانه: چى؟

يوناس: ئىمەش ھەقە ستريۆيەكى سىدىي نوێ بکۆپىن.

يوهانه: ھەقە ئىمەش؟

(وچانىكى كورت)

بۆ؟

يوناس: كۆنەكە كەلكى نەماوه.

يوهانه: كەواتە وەك ھەموو جارىكى تىرش، من ھەلە بووم.

(دەروانىتە پەردەكان)

كارىن: لەوانەيە ھەر ھەمان چەشنى قوماش بن...

يوهانه: نازانم...

يوناس: من پيم وايه ژيان هەر ئه وه نيه... كه بيسه لميڤت مروڤ هه له يه...
كه مروڤ له هه له دا بووه و هه له ي كردووه... تا كات زياتر تپه ريت،
ئينسان هه له كانى زياتر ده بيت.

كارين: (به ئولوڤ ده ليت كه به سينييه كه وه ديت ه ژوره وه)

يارمه تيت بدهم؟

ئولوڤ: نه، نه خپر، فهرموو دانيشه... پيوست ناكات. ئا ليره داى ده نيم.
كارين: چيت له ژيرپياله كان كرد.

ئولوڤ: له بيرم چوون... هه ر ئسته ده يانه نيم.

كارين: من ده توانم بيان نه نيم.

يوهانه: ده بو وايه من بمكر دايه.

ئولوڤ: نه خپر، تو دانيشه، به قوربان. من ده پوم.

(وچانئيكى كورت)

حه ز ده كه يت شينه كان به نيم؟

كارين: هيچ جوړيكى ترمان نيه؟ ئا، خو جوانن. چ عه بيكي شيان نيه.

ئولوڤ: به لي، ده زانم.

(ده چيته ده ره وه)

(بيدهنگى)

ئولوڤ: (ده گه رپته وه)

فهرموو

(وچانئيكى كورت)

ببوورن كاتيكي زورى خاياند، به لام نه متوانى فلتهرى قاوه كه

بدو زمه وه.

كارين: له كه شه فى سئيه مى خواره وه دايه له لاي ته باخه كه وه.

ئۇلۇڭ: ئا، دەزانم، بەلام لە بىرم چووبوۋە. بىرم نەكەتەۋە، لە كۆي
دامان نابوون، بەلام بەھەر حال ھەر دۆزىمنەۋە... ئا، فەرموون.

يوناس: سوپاس.

يوھانە: من ھىچم ناۋىت.

ئۇلۇڭ: ناتەۋىت؟

يوھانە: نا، ھەر ئاۋھا باشە... بەلام زەحمەت پەرداخىك ئاۋم دەدەيتى؟
ئۇلۇڭ: بىگومان. ھەر ئىستا دىمەۋە.

يوناس: من بچم؟

ئۇلۇڭ: نەخىر، تۆئە ئەرکە مەكئىشە. لىرە بمىنەرەۋە.

(ئۇلۇڭ دەچىتە دەرەۋە)

يوناس: بۆم نىيە بىرۆم؟

يوھانە: من پىم وابو، ئىۋە بىشتەر لە قوتابخانەۋە يەكترتان ناسى بى.

يوناس: كى؟

يوھانە: من لەو بىروايەدا بووم ئىۋە لەو كاتەۋە دەستتان پى كر دوۋە؟
كارىن: نەخىر.

يوھانە: يەكترتان نەناسىۋە؟

كارىن: نا... يەكترمان نەناسىۋە.

يوھانە: من لەو بىروايەدا بووم. لەۋە دلىنيا بووم.

كارىن: نا، زۆر پاش ئەۋە بوو.

يوھانە: ھىچ گىرنگ نىيە. ئەۋە كات پەيوەندىيەكە تەۋاۋ بووبو. دەمىك بوو
كۆتايىي ھاتبوو. بەھىچ شىۋەيەك مەسەلەيەك نىيە... كەى بوۋە.
ھەر ئەۋە كاتە ھىچ پەيوەندىيەكى نەما بوو.

ئۇلۇڭ: (بەپەرداخىك ئاۋەۋە دەگەرپتەۋە، بۇ يوھانەى رادەگرىت)

فەرمو.

يوهانه: سوپاس... چ پەرداخىكى جوانە.

ئۇلۇف: ئاخر.

يوهانه: لە كويى كرىوتانە؟

ئۇلۇف: نازانم. كارين، ئەم پەرداخەمان لە كويى كرىوھ؟

كارين: لە بىرم نايەت... ھەموو شتىكم نايەيتىھوھ ياد.

ئۇلۇف: نايەتھوھ بىرت... كەواتە ھىچ.

يوناس: ئا.

ئۇلۇف: ئىستا ھەموو شتىكمان تەواوھ.

(بىدەنگى)

ئۇلۇف: ئايا ھامەرشوتان(۷) ديوھ؟

يوناس: ھامەرشو؟

ئۇلۇف: لە موزەخانە نەتەوايەتى؟ پىشانگاى ھامەرشو، لە موزەخانەى

نەتەوايەتى؟

يوناس: وىنەكىشەكە؟

ئۇلۇف: ئا، دانىماركىيەكە. فرىا كەوتوون بىبىنن؟ دەبىت بچن و بىبىنن.

تابلۇكانى تا بلىت جوانن. ئىمە ديومانن، من و كارين. مروف

دەتوانىت چەندىن كاژىر راوستىت و تەماشايان بكات.

كۆمەلە ژوررىكى قەشەنگ و جوانن. مروف دەتوانى لە ناوياندا

بژىي، گەر بكرايە. ھەندى تابلوى تىدا بوو كە من

لەوھوبەرنەمدىبوون، ھەر نەشمەناسىن... بەلام ھەمووى يەك

شىوازە، كە بەردەوام دووبارە دەبىتەوھ. ئەو ژوررەكانى خوى رىك

خستوونەتەوھ... بۇ ئەوھى شىوھى نوئىيان پى بدات... بۇ ئەوھى

جياواز بنوئىن... ھەتمەن دەبىت ئىوھش بچن و بىبىنن.

يوهانه: بۇ ئىمەش ھەر دەبىت بىبىنن؟

ئۇلۇڭ: بەلام ئەو رۆژەي ئىمە لەوى بووين، خەلكىكى يەكجار زۆرى لى
بوو. باشتىرە كە رۆژىكى ئاسايىدا سەردانى بىرىت.

يوھانە: بۇ ئىمەش ھەر دەبىت بىبىنن؟

ئۇلۇڭ: ئىمە لە يەكشەممەيەكدا بوو، لەوى بووين.

يوھانە: بۇ ئىمەش ھەر دەبىت بىبىنن؟

ئۇلۇڭ: ئا... من بىرم لەوۋە كىردەوۋە كە... ئىمە پىمان خوش بوو، وا نىيە؟

(تەماشاي كارىن دەكات)

يوھانە: تۆ دەلىت چى؟

ئۇلۇڭ: نازانم... من دەلىم چى؟ بەبروۋى تۆ، من دەلىم چى؟

يوھانە: بۇ خاترى خوا تۆ دەلىت چى؟

(بىدەنگى)

يوناس: ئىستە پىشانگا كە بەردەوامە؟

ئۇلۇڭ: ئا... لەو برۋايەدام.

يوناس: پىشانگاي ھامەرشۆ؟ لە مۆزەخانەي نەتەوايەتى؟ ئىستا ھەيە؟

ئايا سالىك لەمەوبەر نەبوو؟

كارىن: با، وابوو. زستانى رابوردوو بوو.

ئۇلۇڭ: بەراست؟

يوناس: بەم زوانە دەبىت بەيەك سال لەمەوبەر.

ئۇلۇڭ: ئا، وايە... تۆ راست دەكەيت... وابوو.

يوناس: زستانى پار بوو.

ئۇلۇڭ: ئا، وابوو.

يوناس: ئەوۋە زۆر دەمىكە.

ئۇلۇڭ: ئا.

كارين: ئۆيۈم بېنىتەن؟

يوناس: نەخىر.

(وچانىكى كورت)

نەخىر... مەن بېرىم لەۋە كىردەۋە بېچم، بېيىنم، بەلام ھەر بۆم رېك نەكەوت.
كارين: بەراستى ناخۇش بوۋ كە رېك نەكەوت... بەلام پياۋ دەتوانىت
بىيانبىنىت...

ئۆلۈڧ: دەكرىت لە ناۋ كىتتېبەكاندا بىيانبىنىت.

كارين: ئا.

(وچانىكى كورت)

ئا، لە يوناسم پرسى، گەر ئەۋ و يوهانە، ئارەزۋى ئەۋەيان ھەبىت
لە ھاۋىندا، بېن و سەردانىكىمان بىكەن... كاتىك كە ئىمە لەۋىين.
ئۆلۈڧ: زۆر چاكە. جىگاي خۇشحالىيە. چ پېشنىارىكى باشە. ھەر ئەمشەۋ
دەرۋىن.

(بىدەكەنىت)

يوناس: ئا، نازانم...

ئۆلۈڧ: پېشنىارىكى زۆر باشە... ئايا ناكىت وا بىكەن؟

يوناس: ئا، نازانم... با بزانىن.

يوهانە: نەخىر.

يوناس: ئا، لەۋانەيە ئىمە...

يوهانە: ھەۋسەلەم نىيە. ھەۋسەلەي خەلك بىنىنم نىيە.

يوناس: بەلى، وايە... خۇ پىۋىست ناكات ھەر برپار بەدىن.

يوهانە: نامەۋىت ھىچ پلاننىك دابنىم.

ئۆلۈڧ: شتىكى خۇش دەۋو، گەر سەردانىكتان بىكرىنايە.

يوناس: ئا.
ئۇلۇڭ: كەي ويستتان، وەرن... جىگامان زۆرە.
كارىن: بەلى جىگامان ھەيە... ھەمانە، وا نىيە؟
ئۇلۇڭ: ھەر تەنھا خۇمان لەويىن... من و كارىن.
كارىن: شتىكى زۆر خۇش دەبىت... گەر... ھەر زۆر لەمىژىشە، لەوي
ميوانمان نەبوو.
ئۇلۇڭ: بەلى، ماوھەك لەمەوبەر بوو.
كارىن: ئەرى كەي بوو، دواجار ميوانمان ھات؟
ئۇلۇڭ: ئەو كاتە بوو كە ئۆو لەوي بوون... دوو سال لەمەوبەر بوو،
ئەودەم بوو.
يوھانە: ئا، وابوو.
كارىن: لەو كاتەو؟
يوھانە: وا دەبىت بەسالىك.
ئۇلۇڭ: پېويست ناكات ئەم مەسەلەيەش زۆر گەرە بكەين.
يوھانە: سالىكى تەواو تى پەريوھ.
يوناس: ئا... با بزاني... با بزاني... تەندروستيمان چۆن دەبىت؟
يوھانە: دەزانم تەندروستيمان چۆنە.
(وچان)
تۆدەتوانىت برۆيت.
يوناس: چاكە.
يوھانە: من دەمەويت ھەر لە مالەوھە بم. نامەويت بچم بۆ ھىچ شوينىك.
كارىن: بيگومان. ئۆو خۇتان خانووھ جوان و قەشەنگەكەي گۆتلاندتان
ھەيە.

ئۆلۈڧ: ئىوھ بۇ خۆتان دەرپۇن بۇ ئەوى و... دادەنىشەن لە ژىر...

يوھانە: نەخىر.

ئۆلۈڧ: گەلای دەرەختەكاندا.

كارىن: ئا، بىگومان.

يوھانە: دەستم خواردبوو، ئىستاش رۇزانە لە تىمارگا چارەسەر دەكرىم...

ناچارم بەرۇژ لە تىمارگا بم.

كارىن: ئا، ئا، بىگومان.

ئۆلۈڧ: بەلى... ئەھا، تۇ ھىشتا ھەر خەرىكى ئەوھىت... خۇ شتىكى باشە؟

يوھانە: ھىشتا؟ مەبەستت چىيە، كە وام بى دەلىت؟

كارىن: شتىكى چاكە، كەسىك ھەبىت قسەى لەگەل بكەيت... ھىشتا تازە

بەتازە سالىكە.

يوھانە: بىت وايە كات مانايەكى ئەوتوى ھەيە؟

ئۆلۈڧ: شتى وا كاتى دىپويستە... مەبەستم، ئىستاش بەردەوام بىر لە

ئىرىك دەكەمەوھ. ئا، ئەوھى راستى بىت، زىاتر و زىاترىش.

يوھانە: ھىشتا ئەوى تۇ، ھەر يەك مندالە كە بىرى لى بكەيتەوھ.

ئۆلۈڧ: بەلى وايە. ئەمە وەك ئەوھ وايە كە ئەو ھىشتا ھەر دە سالان بىت.

يوھانە: ھەر واشە.

ئۆلۈڧ: شتىكى سەيرە.

يوھانە: ھىشتا ئەوى تۇ، ھەر يەك مندالە كە بىرى لى بكەيتەوھ... من

دووانم مردوون.

ئۆلۈڧ: دەزانم... من زۇر دلگرانم بۇ...

يوھانە: پلان بۇ چى دابنىم؟ چ شتىكم نىيە، پلانى بۇ دابنىم. بەھەر حال،

ناكرىت پلان بۇ ھىچ شتىك دانرىت. تازە من پلانى خۇمم داناوھ.

وەك ئەوھ وايە كە ھەموو جانناكانت كۇ كرديتەوھ، بەلام ھىچ

شويئىكت نەبىت سەفەرى بۇ بىكەيت. لەوانەيە بچم بۇ گرېنلاندى و
فېلمىكى دۇكىومىنتار، لەسەر ئەسكىمۆكان بىكەم... نا، ئەمەش
لەوہوبەر كراوہ.

ئۇلۇف: ئا... شتىك ھەيە كە ئىمە بتوانىن...

يۇھانە: ناشمەوئەت لە مالمەوہ بىم. بەراستى ھىچ خۇش نىيە. زۇر ناخۇشە.
زۇر ناخۇشە لەوئى بىت. ئەو ھىچ نالىت. ئىتر چىتر قسە لەگەل من
ناكات. قسە لەگەل كەس ناكات. ھەر وازى لە قسە كرىن ھىناوہ.

يۇناس: نا، ئىمە پىويست ناكات...

يۇھانە: تەنھا وشەيەك چىيە، لە دەمى نايەتە دەرەوہ. بەلام من دەزانم ئەو
بىر لە چى دەكاتەوہ.

يۇناس: ئاواھا.

يۇھانە: لەمە تى ناگەيت؟

يۇناس: با، بەلام خۇ تۇش زۇر نالىت.

يۇھانە: چى بلىم؟

يۇناس: من چوزانم.

يۇھانە: پىت خۇشە، چى بلىم؟

يۇناس: نازانم.

يۇھانە: نا، واىە... تۇش نازانیت.

يۇناس: نا، بەلام... خۇ پىويست ناكات... ئىمە...

يۇھانە: من دەتوانم لەگەل دكتورەكەم قسە بىكەم. باشىش دەروات.
دكتورىكى زۇر پروخۇشە. بىگومان ئەوانىش بۇ ئەوہ لەوئىن.
بەختم ھەيە كە من ئەوم ھەيە. ئەفیشىكى پىشانگای
گياسومىنتى^(۸) پارىسى بەدیوارەكەى پىشت سەرى خۇيەوہ
ھەلواسیوہ. لەسەر كورسىيەكى باش دادەنىشىت. كەلوپەلىكى زۇر

له ژووركهيدا نيبه من داده نيشم و تماشای ئه فېشه كه ده كم.
وينه پيكيكه له پروايدام كه ئه وه ئافره تيك بيت. حه زم
لييه تي. رهنه به شه و يش هر له وي بم. شه و روزه. ئا، هه قه.
له وان هيه ئه وه با شترين شت بيت. شه وان هيه كه وه زم زور خراپه،
كه ياد و بيره و هرييه كان ده و روژين. كات، هه روك منداليك،
به را كردن ديته وه. ئه مه ش ئه و كاتانه يه كه پياو ناتوانيت به رگري
له خو ي بكات. له كاتانه دا، هيج كه سيك به ده مه ته وه نايه ت... ئا،
جگه له حه بي خه و نه بيت، به لام ئه مه ش يارمه تيت نادا ت. به روزه
وه زعه كه ئاسانتره. ئه مه ش خو ده ما و ده مه. به روزه ده توانم برؤم و
ئه واني تر ببينم. ده توانم هه ندئ شت جي به جي بكم. زور شت هه يه
كه مرو ف بيات گه ر ئاره زوي هه بيت. ده توانيت برويت بو نا و
شار. پياو ده توانيت بچيت و تماشای كو گاك ان بكات. ده توانيت
سه رله نو ي بگه رپته وه بو مال ه وه. من شته كانيم نه هينا وه ته وه.
شته كان، هيشتا هر له نه خو شخانه كه ن. به هه رحال ئه و شتانه
هر ده بيت له شوينيك بن.

ئولو ف: ده توانيت كاتيكي تر ئه وه بكه يت. خو هيج په له يه كه نيبه.

كارين: ئه و شتانه ون نابن.

ئولو ف: شته كان هر له وي ن. كه سيك چا و دي ريبان ده كات و هه ليان
ده گريت.

يوه انه: شته كان له وي ما ون. من له بيرم چو و بو ونه وه.

كارين: ده ته و يت كه ئيمه ئه وه بكه ين؟

يوه انه: نه خير، له به رچي. خو ئيمه كه سو كاري يه ك نين.

يوناس: من ده يانه ينمه وه، كاتي ك كه من...

يوه انه: هر ئه وه يه كه ئيمه شو مان به يه ك پيا و كر دو وه... ئا، خو تو
هيشتا هر زني ئه و يت.

(وچان)

يوناس: من دەتوانم بەيانی بيانھينمەو، گەر تۆ بتەوئیت.

يوھانە: ھېچ شتیکم ناوئیت.

(وچان)

(تەماشای یوناس دەکات)، بۆ خاتری خوا، وام لی ھاتووہ کہ ئیتەر

ناتبینم.

يوناس: بەراستە؟

يوھانە: نا... چیتەر نایەیتە بەر دیدەم.

يوناس: ئاواھا.

يوھانە: بەراستمە... ناتبینم.

يوناس: رەنگە من بم کہ لیرە نەبم.

يوھانە: تەنھا سیبەرئیک دەبینم.

يوناس: لەو برۆایەدا بووم کہ من... کہ من گرفتم لەگەل بینین ھەییە... لەو

برۆایەدا بووم ئەوہ منم کہ چیتەر لەمەودوا ناتوانم بەباشی ببینم.

ئۆلۆف: چییە؟ تووشی نەخۆشیی چا و بوویت؟

کارین: لەوانەییە تۆ چاویلکەییەکی ھەلەت لە چاودا بیئت.

يوناس: بەدلنیاپییەوہ، مەسەلەکە تەمەنە... بەم زوانە پی دەنیمە شەست

سالییەوہ.

کارین: رەنگە تۆ پیویستیت بەچاویلکەییەکی بەھیزتر بیئت. من بەر لە چەند

سالیئیک پیویستم بەوہ بوو. کہ پال دەکەوتم بۆ خوئندنەوہ، زۆر زوو

ماندوو دەبووم.

يوناس: نا، دەزانم مەسەلەکە چییە... لەم رۆژانەدا، لە نەخۆشخانەیی سانت

– ئیریک بووم بۆ چارەسەرکردن و پشکنین. پزیشکەکە، وای پی

باش بوو كه بچم بو كۆنترۆللىك له نهخوشخانەى كارۇلىنسكه.
ئۇلۇف: چ جورە كۆنترۆللىك؟
يوناس: بەتەواوى نازانم، ھى مېشك و دەمار.
ئۇلۇف: دەبېت چى بېت؟
يوناس: نازانم، وازم له ئۆتۆمۆبىل لىخوپىن ھىناوہ. چىتر جورئەتى ئەوہ
ناكەم لى بخورم. ئۆتۆمۆبىلەكە ھەر له گەراجە.
ئۇلۇف: سەيرە.
يوناس: لەوانەيە شتىكى دەروونى بېت... كە نەمەوئىت چىتر بىينم.
كارىن: مەسەلەكە ھىندە قورس نىيە كە تى نەگەيت.
يوناس: ئىتر چىتر ناوئىرم تەماشائى ھىچ بکہم.
يوھانە: چى؟
يوناس: نا، نەخىر... گالتە دەكەم.
ئۇلۇف: نا... قسە بکہ، گەر شتىك ھەبېت و ئىمە بتوانىن يارمەتيتان بدەين.
يوھانە: شتى وەك چى؟
ئۇلۇف: نازانم... ھەر شتىكى پراكتىك كە بەئىمە بكرىت.
يوھانە: نا، تۆ... ھەموو شتىك پراكتىكە.
كارىن: ھەرۋەھا ئۇلۇقىش تووشى شتىك بووہ. ئەوئىش بەم دوايىيە، زگ
ئىشە دەيگرىت.
ئۇلۇف: ئەوہ شتىك نىيە باسى بكرىت. سادە و ساكار، ئىمە بەرەو پىربوون
دەچىن.
يوھانە: گەر مروف مندالى بمرىت، پىر نابىت، چونكە ھەموو شتىك
رادەوہستىت. ھەموو شتىك. مروف ئەسلەن حالى نابىت كە چۆن
شتىك دەتوانىت بىزوئىت. چۆن شەمەندەفەرەكان دەبزوئىن و
خەلكان ھەرۋەك ھىچ رووى نەدابىت دىن و دەچن.

ئۆلۈڧ: بەلى، دەزانم... منىش ھەروا، ھەستەم دەكرد، كاتىك كە ئىرىك مرد.
يوناس: ئازارت ھەيە؟

ئۆلۈڧ: نەخىر، نا... چاك بوومەتەوہ ئىستا ئازارم نىيە.
يوناس: من مەبەستەم ژانە زگەكەت بوو.

ئۆلۈڧ: ئەھا... نەخىر، لەو بېروايەدا نىم... چەند رۆژىك لەمەوبەر لە
نەخۆشخانەى سۆپياھامت بووم و ئەشيعەيەكم گرت. خۆى
شتىكى زۆر ناخۆشە، لەوى پال بكەويت. پياو ھەست دەكات كە
بەتەواوۋەتى فەرامۆش كراوہ. تەواو دەستەوہستان، ھەروەك
مندالىك.

يوناس: ھىچيان دۆزىيەوہ؟

ئۆلۈڧ: ئا، شتىكىان دۆزىوہتەوہ. لەوانەيە لويەكى سەرەتانىى بچوك
لەويدا ھەبىت كە دەيانەوۋىت، دەربېھىن... بەلام ئەوان دەيانەوۋىت
ھەر بەو بيانوۋە سەيرىكى جگەرىشم بكن. ھەندى لە ئەنجامى
پشكنىنەكان بەو شىوہيە نىيە كە دەبىت واپىت. بەلام ئەوہ شتىك
نىيە كە پياو پىى دوودل بىت. ئەگىنا تەندروستىم وەكى دى،
بەگشتى زۆر باشە.

يوناس: ئاوا.

كارىن: من لەو بېروايەدام كە تۆلە بەھاردا زۆر باش بوويت. ئەو ماوہيە
زۆر دلخۆش بوويت.

ئۆلۈڧ: ئا، منىش لەو بېروايەدام كە ھىچ شتىك نەبىت. ھەر زگمە كە لە
خەتى خۆى كەمىك لاي داوہ... بەلام مروڧ چى بكا.

يوناس: نەخىر، بەھەرھال، خۆ بەختيارى شتىك نىيە، پياو بتوانىت داواى
بكات.

كارىن: ئا، بەلام... ئىمە بەختيارىن. ھەر زۆر بەختيارىن.

یوناس: ئا... دوزانم. (وچان)، ئیمه... ههول بدهین...
یوهانه: ئا، من دوزانم که یوناس ئیرهیی بهئیه دهبات.

ئولوف: چی دهکات؟

یوناس: نهخیر.

یوهانه: نهو زور ئیرهیی بهئهفینتان دهبات. ههمیشه باسی دهکات. زور
بهجوانی دوزانیت. نهو هیوای نهوه دهخواریت که ئیمهش وهک ئیه
وا بووینایه. شهرم دای دهگریت که بیر له خویمان دهکاتهوه و
پاشان لهگهله ئیهدها بهراوردی دهکات.

یوناس: نهخیر، من ئیرهیی بهکس نابهم.

یوهانه: تو خوت وتت. هه جاریک ئەمانمان بینیبیت، تو وات گوتوه.

یوناس: نهخیر، من تهها دهلیم که نهمه... نهمه... ئا نهمه... من دهبمه... من
لهو بروایه دام که نهمه... شتیکی جوانه که مروف خهک ببینیت
پیکهوه خوشگوزهرانن... نهمه وا نییه...

کارین: بیگومان، ئیمهش گرفتی خویمان ههیه، ئیمهش ههمانه.

ئولوف: ئهري، شت ههروو دهبات... بهلام یهکجار وا زور نا.

کارین: نهخیر، ههموو کهسیک ههیهتی.

ئولوف: بهلام ئیمه له بنهردا تا رادهیهک بهختیارین.

کارین: ئا، له راستیدا، ئیمه بهختیارین...

یوهانه: ئهري، بهختیارین.

یوناس: وتت چی؟

(بیدهنگی)

کاتژمیر چهنده؟

(وچان)

ھېندى نەماوھ بۇ نۆ... ئا، باشتىر وايھ كە...

يوھانە: چى؟

يوناس: نەجوولېين... دەتەوئىت ئىستا برۆيتەوھ بۇ مالەوھ، ياخود...

يوھانە: برۆمەوھ بۇ مالەوھ؟

يوناس: ئا.

يوھانە: ئەدى بۇ كوى بچم؟

(وچانىكى كورت)

شتىكى زور جيگاي خوشحالييه كە خەلكى بەختيار ھەن.

يوناس: بۇم ھەيە... ئايا بۇم ھەيە، زەنگىك بۇ تاكسى لى بدەم؟

ئۆلۆف: بېگومان، ئەى چۆن.

يوناس: سوپاس.

(وچانىكى كورت)

ھيوادارم لە كاتىكى ئاوادا، تاكسى دەست بکەوئىت.

ئۆلۆف: ئا، وايھ... زستانى پار بوو.

(وچان)

كارين: ئۆلۆف، ماندوويت؟

ئۆلۆف: نا نەخېر، نەخېر... ھەرگىز... ھەر ئەوھيە كە...

يوناس: باشە، من دەرپۆم تەلەفون دەكەم.

ئۆلۆف: ئا، بېكە.

كارين: تەلەفونەكەمان لە ھۆلەكەيە.

(ئۆلۆف دەچىتە دەرەوھ)

ئۆلۆف: من ھەر ئىستا... پالتوكانتان دەھىنم.

يوھانە: يوناس پالتوى نىيە. ئەو چاكەتېكى ھەيە.

ئۆلۈڧ: ئا، واىه.

يوهانه: زۆر گهرمه بۆ پالتۆ. من تهنها ئەمەم پئيه... ئەم چاكهته.

(وچانكى كورت)

ئەوه پئنج سالە ئەم چاكهتهم هەيه.

(رپوناكى گۆرانكارىيى بەسەردا دئت. كزتر دەبئت. يوهانه و كارين

پئنج سال بەتەمەنترن.)

كارين: وا مەسەلەكە بەسەرچوو.

يوهانه: ئا، خۆشە... كە مەسەلەكە بەسەرچوو، كەم يان زۆر.

كارين: ئەمەش ئەوهيه كە پياو چاوهروانىيى دەكرد... هەموو هاوين... ئەم

رۆژە. كە ئەم رۆژە بئت و برؤا.

يوهانه: وا ئئستا، ئەمە دئت و دەست پئ دەكات.

كارين: ئا، پياو هئندە سەرقالئ ئەوهيه كە... هەموو شتئك ئامادە بكرئت...

بەلام ئۆلۈڧ برپارى هەموو شتەكانى زۆر بەوردى دابوو... كە ئەو

بەچ شئوهيهك دەيهوئت.

يوهانه: ئەوه ئئستەيه كە پياو پئويستى بەكەسئكە...

كارين: ئا.

(وچان)

من زۆر دلخۆشم كە توانيتان بئن...

يوهانه: ئا، من لەو بروايدە بووم كە بئم... خۆ ئئمه رۆژئك لە رۆژان ژن و

مئرد بووين... هەرچەندە وا هەست دەكەم كە هەرگيز ژن و مئرد

نەبووين، خۆ هئندە لەمئژە.

كارين: ئا.

يوهانه: هئندە لەمئژە، بەشئوهيهك كە بەحال دئتەوه يادم كە چۆن بوو. هەر

دەلئيت فيلمئكى كۆنە.

كارين: ئىمە باسى ئەومان كوردبوو كە چۆن ئەمە رېك بخەين. كى بانگ
بەكەين، گەر ئەوان بتوانن بېن. بەلام نە قەشەى تىدا بىت و نە
جلوبەرگى رەش... تەنھا مۇسقىقا و ئەو كەسانەى كە ئەويان
دەناسى... زۆر بەختيار بوو كە ئەوئەى بە بېردا ھات كە ئەوان
پارچە مۇسقىقاي «مالتاوا لە زەوى» بژەنن... بېگومان شتىكى
ئاشكرايە كە ئەو مۇسقىقايە دەژەنن... چونكە ئەو (ماھلەر)ى^(۹)
خۆش دەويست...

يوھانە: كارەسات بوو، يوناس بەو شىۋەبە بېينىت. من نەمزانى بوو كە
ئەو ھىندە قەلەو بوو. خەرىك بوو ھەر نەيناسمەو. وەك كەسىكى
غەرىب وا بوو. ئا، بەلام ناسىمەو، ئە ئەو بوو كە ترسناك بوو. كە
ماشىنەكەم لە گەرچەكە راگرت، كەسىكم دى لە دەروەى كلىساكە
وہستابوو و جگەرەى دەكىشا، مەزندەم دەكرد كە من ئەو كەسە
دەناسم، بەلام زۆر بېرم لە مەسەلەكە نەكردەو. بەشىۋەى
وہستانەكەيدا، پىم وابوو دەيناسم و ناشىناسم، بەلام دوايى كە
ھاتمە لاي پلىكانەكان بېنىم كە ئەو يوناسە و يوناسىش نىيە،
بەلكوو شتىكە زياتر لە تارمايى دەچوو. منىش وتم سلاو يوناس...
بەلام ئەو تەنھا بەبەردەمدا رۆيشت. ھەررەك ئەوئەى زومبىيەك
بىت و بەدەم خەونەو بېروات،^(۱۰) خۆى وا نىشان دا كە منى نەديو،
ھەرچەند بەروونى منى بىنى... دوايىش كە ھاتىنە ژوررەو، ئەو
لەوبەرەو دانىشت... كە تەواويش بوو، ھەر زوو لەو ناوہ ون بوو.

كارين: من لەو بېروايەدام كە ئەو لە بارىكى زۆر سەختدايە.

يوھانە: بەلى وايە. ئەو ھەمىشە ھەر وابوو.

كارين: ديارە كە ھەر زۆر تەنھايە.

يوھانە: ئايا وازى لە كاركردىش ھىناوہ؟

كارين: لەو برۆايەدام.

يوهانه: زۆرئيش دەخواتەوه.

كارين: ئا، شتئىكى ناخۆشه... ئئمه پەيوەنديهكى زۆرمان بەيهكترهوه
نەبوو... بەلام ئۆلۆف هەولئى دا... ئەو هەولئى دا كە پەيوەنديى
بەوهوه نەچچرئىت، بەلام ئەوه شتئىكى ئاشكرايه... لە كۆتاييدا پياو
نازانئىت چى.

يوهانه: ئەوساش ئەو هەر وای كرد، كاتئىك كە پئىكهوه دەژيان، گەر پياو
بتوانئىت ئەوه ناو بنئىت بەيهكهوه ژيان... بەلام ئەوكات بەهەرئال،
هەر دەيتوانئى هەرچۆنئىك بئىت شتەكان لە ژير كۆنترۆلدا رابگرئىت.
كارين: ئئمه هەولمان دا كە پەيوەنديمان بمئىت، بەلام ئەو خۆى
كئىشايەوه... دواى جيابوونەوه شمان، ئەو گواستيهوه.

يوهانه: ئەو گواستيهوه بۆ لای داىكه پيرەكهى... بەلام ئئسته، ئەوئيش
مردووه.

كارين: ئا، منئيش بيستوومه.

يوهانه: نازانم، ئئسته لە كوئى دەژى.

كارين: رۆژئىك لەپر يوناس هات بۆ بەشى نەخۆشخانەى شيرپەنجە و
ئۆلۆقى بەسەر كردهوه. ئەوكاتە لەسەرەخۆ بوو، مەست نەبوو. زۆر
جوان بوو. چەند كاتر ئميرئىك لەسەر جئىگا كە دانئىشت و دەستى
خستبووه ناو دەستى ئۆلۆقهوه. بەهئىچ شئوهيهك ئۆلۆف سەرى
نەسوورما. زۆر هئىمن و دلنيا بوو. خەوى لئى كەوت و دواىى
سەرلەنوئى خەبەرى بووهوه. هەر وهك ئەوه وابوو كە ئەو دووانە
هەرگيز لە يەكترى دانەبرا بن. باسى بیره وهرييه كۆنەكانيان
دەكرد... كە گەنج بوون، كە پئىكهوه لە قوتابخانەى ئامادەىى
بوون... ئۆلۆف زۆر شتى بئر كەوتەوه... بەتەواوتى ئاگای لە خۆى

بوو... ھەرۈھە زۆر گەنج بووبوۋەھ. زۆر باش بوو كە ئۆلۈڧ
مالتاۋايى لى كىرد... ئەو لەو بىرۋايەدا بوو كە دۋاي چەند
ھەفتەيەكى تر، دەتۋانىت سەرلەنۋى بگەرپتەۋە بۆ مالتەۋە و بىرى
لەۋەش دەكردەۋە كە لە پايىزدا كەمتر ئىش بكات تا بەتەۋاۋەتى
چاك دەبىتەۋە... بەلام دۋايى خۋى تى گەيشت كە مەرگى نىكە...
تى گەيشت كە ئەو ئىتر ھەرگىز جارىكى تر، مالتەۋە نابىنىتەۋە.
يۋھانە: نا، دەزانم... ويستم كە بگەرپمەۋە بۆ مالتەۋە و مالتاۋايى لى
بكەم... بەھەر حال ئەو پىكەۋە ژيانە كورتەش، ھەر بەشپكە لە
ژيانى مرۆڧ.

كارىن: ئا. (ۋچان)

كەى دەپۋنەۋە؟

يۋھانە: دوو بەيانى دەپۋىنەۋە. ئىستا خەرىكى دروستكردەنەۋى
موبەقەكەن، لە خۋارەۋە، لەبەرئەۋە پىۋىستە بگەرپىنەۋە بۆ ئەۋى،
تا چاۋىكمان لىيان بىت... تۆ خۆت دەزانىت، كرىكارى فەرەنسى...
پىاۋ دەبىت چاۋىكى لەسەريان بىت... ئىتر من لىرە ھىچم نەماۋە.
(ھەلدەستىتە سەرى)، نەخىر، ئىستە پىۋىستە من بىرۆم. ئىمە لە
ھوتىل ستراند دەژىن. ئىستە ھىنرىك حەتمەن لەسەر بارەكە
دانىشتۋە و چاۋەپۋانى مەنە. دەچىن سەردانىكى دايكە پىرەكەى
دەكەين لە لىدنىگۋى. خۋاھىز كارىن... بىگومان پەيۋەندىمان
دەبىت؟

كارىن: ئا، بىگومان. (لەگەلىدا دەچىتە دەرەۋە) بەلام خۆ تۆ ھىچ
نارەزايىكەكت نىيە كە ھەموۋيان پىكەۋە لە يەك گۆردا بنىژرىن،
ھەرسىكىان پىكەۋە؟

يۋھانە: نەخىر، بەھىچ شىۋەيەك... تازە كەى، ئەۋە كىشەيە؟

تېيىنى: «ئەم وەرگېرانە، راستەوخۇلە دەقى كارکردنى پېژىسۆرى
شانۇنامەكە، لېنارت يولستريۆم (Lennart Hjulstrom) ەوۋە وەرگېراوۋە
كە لە ۱۸ى مانگى چواری سالى ۲۰۰۲دا لە شانۇشار، لە
ستۆكھۆلم نەمايشك راوۋە.»

پەراۋىزەكان

- (۱) ھالاند: ناۋچەيەكى رازاۋەى ولاتى سوئدە، كەنارى دەريا و دارستانىكى چىرى ھەيە و دەكەۋىتە باشوورى رۇژئاۋاى ئەم ولاتەۋە. ھالاند، تا سالىھەكانى ۱۶۴۵ سەر بەولاتى دانىمارك بوۋە و لە سالىھەكانى ۱۶۵۸ ۋە لىكىنراۋەتەۋە بەولاتى سوئدەۋە.
- (۲) يەككىكە لە شارە دىرىنەكانى ناۋچەى سىكۆنەى ولاتى سوئد. ھەر لە سالى ۱۶۶۸ ۋە خويىندى باللا و زانكۆى تىدا كراۋەتەۋە. ئەم شارە لە سالى ۱۰۲۰ دا دروست كراۋە.
- (۳) پىرۇژە مۇسقىايەكى گەۋرەى كۆمپۇسىتورى جىھانى (يوھان سىباستيان باخ) ھ. (۱۶۸۵ - ۱۷۵۰) پىرۇژەكەش برىتتىيە لە كۆرال، گۆرانى و مۇسقىايەكى بەرز و چىپىرۇكى مەرگ و ئازارەكانى مەسىح دەگىرپىتەۋە. تىكىستەكەش (ماتىۋس) نوسىۋىيەتى كە خۇى يەككىكە بوۋە لە شاگرد و قوتابىيە نىكەكانى مەسىح: يوھانس، لويكاس، ماركۇس، ماتىۋس، ھەر چوارىان قوتابى و شاگردى مەسىح بوون، ھەرىكەشيان بەجىيا و بەشئىۋازى تايىبەتى خۇى سەرگوزشتەى مەسىحيان گىراۋەتەۋە.
- (۴) پىشارد شتراوس، (۱۸۶۴ - ۱۹۴۹) كۆمپۇسىتور و ھونەرماندىكى مۇسقىايى گەۋرەى ئەلمانىايىيە. پىشار شتراوس، دادەنرپت بەيەككىكە لە گرنگترىن نوسەرە مۇسقىايىيە رۇمانتىكەكان.
- (۵) ناۋچەيەكى رازاۋە و باخچەئاساى گەۋرەيە لە ستۆكھۆلم و زۆربەى دەۋلەمەندەكان لەم ناۋچەيەدا دەژىن. ھەرۋەھا يانەيەكى ۋەرزىشى كۆنىش بەۋ ناۋەۋە ھەيە. مېژۋوى دامەزاندنى يانەى ۋەرزىشى يورگوردن دەگەرپىتەۋە بۇ سالى ۱۸۹۱.
- (۶) ئولە فىندىبالا، چىشتخانەيەكى گەۋرەيە و دەكەۋىتە باخچەيەكى رازاۋە و قەشەنگى يورگوردنەۋە. ئەم چىشتخانەيە لە سالى ۱۸۹۷ دا دامەزىنراۋە، سەرەتا نانەۋاخانە بوۋە و دواتر دەبىتە قاۋەخانە. لە ناۋەراستى سالانى پەنجاكانى

ھەزارەى رابودووشەوہ بۆتە چىشتخانە. ئەم چىشتخانەيە، ئىستە زۆر ناسراوہ و زياتر دەولەمەندەکان پووی تى دەكەن و ئاھەنگى ژنخووزى و پوژى لە دايکبوون و... ھتد تىدا دەگىرن.

(۷) (Vilhelm Hammershoi)، ۱۸۶۴ – ۱۹۱۶، وینەكېشىكى دانىماركیيە و زياتر تابلۇكانى وینەى دیمەنى سروشت و خانووبەرە لە خو دەگرن.

(۸) ئالبىرتو گىاسومىنتى (Alberto Giacometti)، ۱۹۰۱ – ۱۹۶۶، ھونەرمەندىكى سورپىالى سويسرايىيە و زياتر لە پارىس ژياوہ. ئەم ھونەرمەندە شىوازىكى تايبەتمەندى (پەيكەرتاشى) بەخوۆ داھىناوہ. پەيكەرەكانى زۆر تەنك، بارىك و درىژن. ئەم شىوازە لە تابلۇكانىشيدا سەرلەنوۆ پەنگى داوہتەوہ.

(۹) گوستاف ماھلەر، (Gustav Mahler) ۱۸۶۰ – ۱۹۱۱، ئاوازداھەرىكى نەمساويىيە، يەككە لە كۆمپۇسىتۆرە پۇمانتىكەكان. بەرھەمە سىمفونىيەكانى زۆر دەولەمەندەن بەھەست و سۆزى مروقتايەتى. يەككە لە ھەرە ناودارتىرین سىمفونىيەكانىشى گۇرانييەك لە ژيانەوہ Das Lied von der Erde يەكە لە سالى ۱۹۰۸ دا، نووسىويەتى.

(۱۰) نووسەر لە تىكستەكەدا ئەم پستەيەى بەزمانى فەرەنسى نووسىوہ.

ناوهرۆك

- ۱- لاش نۆرىن و ھەرسەھننانی خیزان و بنەما كۆمەلایەتییەكان ۵
- ۲- شیعەر و سەرەتایەكى شەرمن ۸
- ۳- شانۆ و دەستپێكێكى تر ۱۰
- ۴- قوناخى نەو دەهەكان و وەچەپەكى نىگەرەن ۱۵
- ۵- ئىگزیستىسالىزم و مەرگى مرۆف ۱۸
- ۶- بەرەنجام و ھەلۆیستىكى كۆتایى ۲۲
- ۷- مۇسقىاى بىدەنگ لە نىوان مەرگ و گەمەى كاتدا ۲۳
- ۸- مۇسقىاى بىدەنگ لە شانۆى شار ۲۹

